



Európska komisia

Slovník **termínov, používaných v** **politike hospodárskej súťaže EÚ**

Protitrustova (legislatíva) a kontrola koncentrácií



Slovník

termínov, používaných v

politike hospodárskej súťaže EÚ

Protitrustová (legislatíva) a kontrola koncentrácií

Generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž
Brusel
júl 2002



Pozn.: Tento dokument pripravili služby GR pre hospodársku súťaž a slúži ako informácia pre osoby, ktoré nie sú odborníkmi na záležitosti hospodárskej súťaže. Nemá žiadnu právnu hodnotu a nijako Komisiu nezaväzuje.

Veľké množstvo ďalších informácií o Európskej únii je dostupné na internete. Prístup k nim umožňuje server Europa (<http://europa.eu.int>).

Katalogizačné údaje sa nachádzajú na konci tejto publikácie.

Luxemburg: Úrad pre úradné publikácie Európskych spoločenstiev, 2002

Originálna anglická verzia: Glossary of Terms used in EU Competition Policy: Antitrust and Control of Concentrations

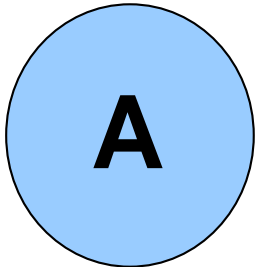
© European Communities, 2002

ISBN 92-894-3951-3

© Európske spoločenstvá, 2002

Zhotovenie kópií je povolené v prípade uznania príslušného zdroja.

Plnú zodpovednosť za preklad z anglického originálu do slovenčiny nesie PKT Expres



Absolútna územná ochrana

Prax výrobcov alebo dodávateľov, týkajúca sa ďalšieho predaja ich výrobkov a vedúca k oddeleniu trhov alebo území. Na základe absolútnej územnej ochrany jeden distribútor získa od výrobcu právo predávať výrobok na určitom území, a ostatní distribútori nesmú aktívne alebo pasívne predávať na tomto území.

→ *Pasívne predaje, striktné obmedzenia*

Aktívne predaje

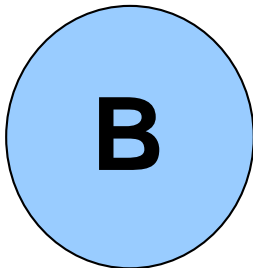
Predaje vykonané aktívne oslovením jednotlivých zákazníkov na výhradnom území alebo v rámci výhradnej skupiny zákazníkov iného distribútora. Toto môže byť vykonané napríklad prostredníctvom priamych poštových zásielok alebo návštev, aktívneho oslovenia určitej skupiny zákazníkov alebo zákazníkov na určitom území, pridelenom výlučne inému distribútorovi, prostredníctvom inzercie v médiách alebo iných propagačných aktivít, špeciálne zameraných na túto skupinu zákazníkov alebo na zákazníkov na tomto území; alebo zriadením skladu alebo predajne na výhradnom území iného distribútora. Ustanovenia, obmedzujúce právo distribútora aktívne predávať na územie iného distribútora, sú obvyčajne súčasťou výhradných distribučných sietí a môžu používať skupinovú výnimku pre vertikálne dohody.

(Pozri: nariadenie Komisie 2790/99 o uplatňovaní článku 81(3) Zmluvy na niektoré kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov (Ú. v. ES L 336, 22.12.1999); smernice o vertikálnych obmedzeniach (Ú. v. ES C 291, 13.10.2000).)

← → *Pasívne predaje*

Anglická doložka

Zmluvná dohoda v kontexte (→) dohôd o používaní jednej značky medzi dodávateľom a jeho odberateľom (napríklad maloobchodníkom), ktorá umožňuje odberateľovi kúpiť určitý výrobok od iných dodávateľov za priaznivejších podmienok, ak "výhradný" dodávateľ nesúhlasí s dodaním daného výrobku za rovnako výhodných podmienok. Aj keď odberateľ má väčšiu slobodu uzatvárať zmluvy, "anglické doložky" väčšinou zvyšujú transparentnosť medzi konkurenčnými dodávateľmi a tým uľahčujú kolúziu, najmä ak tieto ustanovenia zaväzujú odberateľa, aby prezradil názov alternatívneho zdroja svojmu "výhradnému" dodávateľovi. Z tohto dôvodu "anglické ustanovenia" treba posudzovať na základe okolností konkrétneho prípadu s cieľom posúdiť ich súlad s právom hospodárskej súťaže.



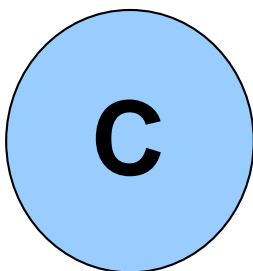
Bezpečný prístav

Jednotlivé Nariadenia Komisie upravujúce blokové vyňatie niektorých kategórií dohôd spod zákazu obsiahnutého v článku 81 ods. 1 vytvárajú predpoklad zákonnosti t. j. „bezpečný prístav“ pre príslušnú dohodu, vertikálnu alebo horizontálnu, v závislosti od určeného trhového podielu účastníkov dohody. Označuje situáciu, kedy dohoda, vzhľadom na splnenie podmienky o neprekročení ustanovenej hranice trhového podielu účastníka/-ov dohody, je pokrytá príslušným nariadením Komisie o blokovom vyňatí, a teda je u nej predpokladaná zákonnosť. Dohody, ktoré sa v zmysle príslušného nariadenia o blokovom vyňatí, vzhľadom na prekročenie ustanoveného prahu trhového podielu, nenachádzajú v takomto „bezpečnom prístave“ si následne vyžadujú individuálne posúdenie, či vyhovujú podmienkam článku 81 ods. 3 Zmluvy, pričom dôkazné bremeno v tejto súvislosti zaťažuje podnikateľov – účastníkov dohody.

Biela doložka

Ustanovenie, obsiahnuté v niektorých nariadeniach o skupinovej výnimke, uvádzajúce dohody alebo postupy, ktoré nebránia, neobmedzujú alebo nedeformujú hospodársku súťaž na spoločnom trhu a ktoré sú preto vo všeobecnosti považované za zlučiteľné s právom hospodárskej súťaže ES. Novšie nariadenia o skupinovej výnimke už neobsahujú biele doložky.

← → Čierna doložka



Celofánový omyl

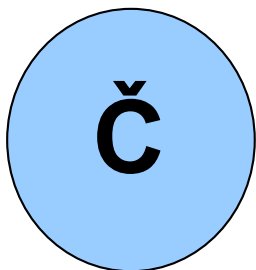
Pod týmto názvom sa označuje problematika súvisiaca s definovaním relevantného trhu a následne s posúdením trhovej sily podnikateľov pôsobiach na ňom. Výraz sa odvodzuje od prípadu US v El Du Pont de Nemours & Co, 1956, 351 US 377, keď sa Najvyšší súd USA priklonil k príliš širokej definícii trhu a tým nesprávne posúdil trhovú silu podnikateľa du Pont, ktorý bol prakticky v pozícii monopolu na celofán. Du Pont argumentoval, že celofán nepredstavoval samostatný relevantný trh, pretože priamo súťažil s inými obalovými materiálmi ako alumíniové fólie, polvetylén a pod. Tento argument však nebol správny vzhľadom na to, že du Pont bol jediným dodávateľom celofánu a jeho ceny sa už nachádzali nad súťažnou úrovňou cien a teda zákazníci boli ochotní prejsť aj na výrobky, ktoré by za normálnych okolností nepredstavovali substitút. Pokiaľ sa pri identifikácii tovarov a služieb, ktoré by mali byť na jednom relevantnom trhu, vychádza z existujúcich cien, môže dôjsť k nesprávnej definícii relevantného trhu v prípadoch, kedy existujúce ceny nepredstavujú súťažnú úroveň cien a môžu byť nad touto úrovňou. Na relevantný trh tak môžu byť spoločne zahrnuté výrobky, ktoré by v prípade

súťažnej úrovne cien neboli vzájomne zastupiteľné. Príliš široká definícia relevantného trhu tak môže viesť k podceneniu trhovej sily podnikateľov a k nesprávnej identifikácii dominantného postavenia.

Bližšie pozri: Prípady US v El Du Pont de Nemours & Co, 1956, 351 US 377, Oznámenie Komisie o definícii relevantného trhu na účely práva hospodárskej súťaže spoločenstva (97/C 372/03).

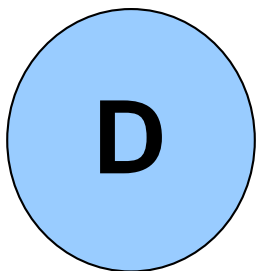
Cielená inšpekcia

Autonómne kvalifikačné kritérium na účely posudzovania splnenia podmienok žiadateľom na oslobodenie od pokuty v kartelových prípadoch. Podľa bodu 8(a) Oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch (2006/C 298/11), Komisia poskytne oslobodenie od akejkoľvek pokuty podniku žiadajúcemu o oslobodenie od pokuty, ak tento podnik ako prvý predloží informácie a dôkazy, ktoré Komisii podľa jej názoru umožnia vykonať cielenú inšpekciu v súvislosti s údajným kartelom. Cielená inšpekcia je inšpekcia, ktorá má vyššiu pravdepodobnosť úspechu nájdenia dôkazov preukazujúcich porušenie článku 81 ods. 1 Zmluvy, keďže Komisia na základe informácií od žiadateľa o oslobodenie od pokuty má presnejšiu vedomosť o tom čo a kde počas inšpekcie hľadať.



Čierna doložka

→ Striktné obmedzenia



Delegovanie právomocí

Komisia ako akademická organizácia deleguje určité rozhodovacie právomoci na svojich jednotlivých komisárov (postup odovzdávania právomocí) alebo generálnych riaditeľov (postup delegovania právomocí). Delegovanie právomocí umožňuje, aby o riadiacich, administratívnych, procesných a bežných záležitostiach rozhodoval individuálny komisár alebo príslušný generálny riaditeľ. Tento mechanizmus bráni preťažovaniu schôdzí Komisií a paralyzovaniu rozhodovacieho procesu.

(Pozri: články 13 a 14 procedurálnych predpisov Komisie z 29. novembra 2000 (Ú. v. ES L 308, 8.12.2000, s.26).)

Dohoda o špecializácii

Dohoda medzi podnikmi, týkajúca sa podmienok, za ktorých sa špecializujú na výrobu resp. poskytovanie úzkeho alebo špecifického sortimentu výrobkov a/alebo služieb. Dohody o špecializácii môžu prispieť k zlepšeniu výroby alebo distribúcie výrobkov, pretože príslušné podniky sa môžu sústrediť na výrobu určitých výrobkov a tým pôsobiť účinnejšie a dodávať výrobky za nižšie ceny. Dohody o špecializácii sa delia na dohody, pri ktorých sa jeden účastník vzdá výroby určitých výrobkov, alebo poskytovania určitých služieb v prospech iného účastníka (jednostranná špecializácia); dohody, pri ktorých sa každý účastník vzdá výroby určitých výrobkov alebo poskytovania určitých služieb v prospech iného účastníka (vzájomná špecializácia); a dohody, pri ktorých sa účastníci zaviazujú, že budú spoločne vyrábať určité výrobky alebo poskytovať určité služby (spoločná výroba). Touto otázkou sa zaoberá špecifické nariadenie o skupinovej výnimke.

(Pozri: nariadenie Rady (ES) č. 2658/2000 z 29. novembra 2000 o uplatňovaní článku 81(3) Zmluvy na niektoré kategórie dohôd o špecializácii (Ú. v. ES L 304, 5.12.2000).)

Dohoda o transfere technológií

Dohody o transfere technológií sa týkajú licencovania technológií. Takéto dohody majú prosúťažný efekt a prispievajú k ekonomickej efektívnosti, nakoľko môžu znížiť duplicitu výskumu a vývoja, posilniť stimuly pre základný výskum a vývoj, podnecovať inováciu, uľahčovať šírenie technológií a tým zvýšiť konkurenciu na trhu s produktmi. Pod pojmom "dohoda o transfere technológií" sa rozumie dohoda o udelení licencie na patent, dohoda o udelení licencie na know-how, dohoda o udelení licencie na autorské práva k softvéru alebo kombinovaná dohoda o udelení licencie na patent, know-how alebo autorské práva k softvéru, vrátane akejkolvek takejto dohody obsahujúcej ustanovenia, ktoré sa týkajú predaja a nákupu výrobkov, alebo ktoré sa týkajú udelenia licencie na ostatné práva duševného vlastníctva alebo prevodu práv duševného vlastníctva, za predpokladu, že tieto ustanovenia nepredstavujú primárny cieľ dohody a týkajú sa priamo výroby zmluvných výrobkov. Takéto dohody môžu byť za podmienok stanovených Nariadením Komisie (ES) č. 772/2004 zo 7. apríla 2004 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 zmluvy na kategórie dohôd o transfere technológií vyňaté spod zákazu stanoveného článkom 81 ods. 1 zmluvy. Toto nariadenie pojednáva iba o dohodách, kde poskytovateľ licencie dovoľí užívateľovi licencie využívať (koncesovanú) licencovanú technológiu, pokiaľ možno po realizácii ďalšieho výskumu a vývoja zo strany užívateľa licencie, na výrobu tovarov alebo poskytovanie služieb.

Bližšie pozri: Nariadenie Komisie (ES) č. 772/2004 zo 7. apríla 2004 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 zmluvy na kategórie dohôd o transfere technológií, § 6 ods. 4 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov

Dohoda o výskume a vývoji

Dohoda medzi firmami, že spoločne vykonajú výskumné a vývojové (VV) činnosti, aby spojili svoj know-how a rozdelili si náklady a riziká spojené s vývojom nových výrobkov. Dohoda o VV obyčajne zahŕňa akvizíciu know-how, týkajúceho sa výrobkov alebo procesov; vykonanie teoretickej analýzy, systematickej štúdie alebo experimentov, vrátane experimentálnej výroby, technických skúšok výrobkov alebo procesov; a vytvorenie potrebných zariadení a získanie práv duševného vlastníctva na výsledky. Tieto dohody môžu umožniť rýchlejšie uvedenie na trh výrobkov alebo služieb, s lepšou kvalitou a/alebo nižšími nákladmi, a tým podporiť technický pokrok v prospech spotrebiteľov. Komisia musí vziať tieto pozitívne účinky do úvahy pri analýze možných obmedzení hospodárskej súťaže, vyplývajúcich z týchto dohôd, najmä ak sú uzatvorené medzi konkurentmi.

Doktrína jednej ekonomickej skupiny

Vylúčenie aplikovania zákazu obsiahnutého v článku 81 ods. 1 Zmluvy na dva alebo viac samostatných právnych subjektov – spoločností v prípade, ak vzťah medzi nimi oprávňuje považovať ich za súčasť jednej ekonomickej skupiny. V takomto prípade sa dohody medzi nimi, hoci i právne perfektné a platné, zvyčajne považujú za internú alokáciu funkcií v rámci jednej korporátnej skupiny a článok 81 sa na ne nebude vzťahovať bez ohľadu na možný protisúťažný cieľ alebo účinok dohôd medzi nimi uzavretých, na druhej strane však nie je dotknutá možná aplikácia článku 82 Zmluvy na takúto ekonomickú skupinu ako celok. V zmysle doktríny, materská a dcérska spoločnosť sú považované za súčasť jednej ekonomickej skupiny, ak dcérska spoločnosť

nemá reálnu slobodu určovať svoje konanie na trhu. Zistiť, do akej miery sú prepojené firmy v ich rozhodovacej činnosti nezávislé je v praxi problematické, opäť sa predpokladá napr. v prípade, ak je dcérska spoločnosť zo strany materskej spoločnosti výlučne vlastnená. Doktrína zároveň znamená, že materské spoločnosti, hoci majú sídlom mimo Európskeho spoločenstva, môžu byť vzaté na zodpovednosť za porušenie článku 81 ich dcérskymi spoločnosťami pôsobiacimi v rámci EÚ.

Doktrína jediného pokračujúceho porušenia

Významný nástroj jednak právneho definovania protisúťažného konania na účely zistenia porušenia článku 81 ods. 1 Zmluvy, a jednak stanovovania zodpovednosti podnikov za účasť v kartelovej dohode, vyprofilovaný v judikatúre Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (prípady č. C-49/92P, T-1/89, T-305/94, T-25/95, T-7/89). V prvom prípade doktrína uľahčuje právne definovanie komplexných a dlhotrvajúcich kartelov pozostávajúcich z viacerých parciálnych porušení, v ktorých na protisúťažné dohody uzavreté medzi stranami nadväzujú rôzne zosúladené praktiky, pričom by bolo umelé rozdeliť takéto pokračujúce konania definované jednotným protisúťažným účelom a zaoberať sa každým z jednotlivých porušení článku 81 ods. 1 osobitne - takýto kartel je tak definovaný ako jediný pokračujúci porušenie článku 81 ods. 1 Zmluvy. V druhom prípade doktrína predstavuje zníženie dôkazného štandardu na preukázanie protisúťažného zúčastnenia sa podniku v karteli, kedy často nie je možné detailne preukázať podieľanie sa podniku na karteli v kontexte celej doby existencie kartelu. Podnik môže byť vzatý spoločne s ostatnými účastníkmi kartelu, na zodpovednosť v dôsledku len čiastočného alebo dočasného podieľania sa na protisúťažnom konaní, a je mu pričítané i konanie iných účastníkov kartelu.

Doktrína účinkov

Podľa tejto doktríny domáce zákony hospodárskej súťaže sú použiteľné pre zahraničné firmy – ale aj pre domáce firmy, nachádzajúce sa mimo územia štátu, ak ich správanie alebo transakcie vytvárajú "účinko" na domacom území. "Národnosť" firiem je irelevantná pre účely uplatňovania protitrustovej legislatívy a doktrína účinkov zahŕňa všetky firmy, bez ohľadu na ich národnosť. "Doktrínu účinkov" prijal Súd prvej inštancie v rozsudku v prípade *Gencor*, kde uvádza, že uplatňovanie nariadenia o zlučovaní na zlúčenie medzi spoločnosťami, nachádzajúcimi sa mimo územia EÚ, je odôvodnené podľa verejného medzinárodného práva, ak možno predpokladať, že navrhovaná koncentrácia bude mať okamžitý a podstatný účinok v spoločenstve."

(Pozri: Rozsudok súdu prvej inštancie z 25.3.1999 v prípade T-102/96, *Gencor Ltd. v Komisia* [1999] ECR, s. II-0753, odseky 89-92.)

Dolný (následný) trh

Trh v ďalšej fáze výrobného/distribučného reťazca, napríklad distribúcia a predaj motorových vozidiel bude dolný (následný) trh pre výrobu motorových vozidiel.

Doporučujúci list

Administratívny list, adresovaný oznamujúcemu orgánu, potvrdzujúci neformálne a obyčajne bez zdôvodnenia:

- že Komisia nevidí dôvody pre zásah proti dohode podľa článku 8(1) Zmluvy o ES, pretože (dohoda) neobmedzuje hospodársku súťaž a/alebo neovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi (doporučujúci list s odmietavým stanoviskom), alebo
- že dohoda spĺňa podmienky pre poskytnutie výnimky podľa článku 81(3) Zmluvy o ES (doporučujúci list, povolujujúci výnimku).

Dominantné postavenie

Firma má dominantné postavenie, ak sa môže správať nezávisle od svojich konkurentov, zákazníkov, dodávateľov, a hlavne od konečného spotrebiteľa. Dominantná firma s takouto trhovou silou by mohla určovať ceny, prevyšujúce konkurenčnú úroveň, predávať výrobky nižšej kvality alebo znížiť svoju mieru inovácie pod

úroveň, ktorá existuje na konkurenčnom trhu. Podľa práva hospodárskej súťaže EÚ dominantné postavenie nie je v rozpore so zákonom, pretože dominantné postavenie môže byť dosiahnuté legitímnymi prostriedkami hospodárskej súťaže, napríklad vývojom a predajom lepšieho výrobku. Namiesto toho pravidlá hospodárskej súťaže nedovoľujú spoločnostiam (→) zneužívať ich dominantné postavenie. Európsky systém kontroly zlučovania (→ *Postup kontroly zlučovania*) sa líši od tohto pravidla, lebo zakazuje zlúčeným subjektom, aby získali alebo upevnili svoje dominantné postavenie prostredníctvom zlúčenia.

Dominantné postavenie môžu mať súčasne aj dva alebo viacero nezávislých ekonomických subjektov, ktoré sú spojené ekonomickými vzťahmi na určitom trhu. Táto situácia sa nazýva kolektívna (alebo spoločná alebo oligopolná) dominancia. V súlade s rozhodnutím Súdu v prípade *Gencor*, z právneho alebo ekonomického hľadiska neexistuje dôvod na to, aby z ekonomických väzieb boli vylúčené vzťahy vzájomnej závislosti, existujúce medzi účastníkmi „pevne zomknutého“ oligopolu, v rámci ktorého tieto strany môžu predvídať správanie druhej strany a preto sú silne motivované k zosúladieniu svojho správania na trhu.

(Pozri: článok 82 Zmluvy o ES a článok 2(3) nariadenia o zlučovaní; o kolektívnej dominancii pozri aj: rozhodnutie Komisie č. 97/26/ES z 24.4.1996 v prípade IV/M.619 *Gencor/Lonrho* (Ú. v. ES L 11, 14.1.1997, s.30) a rozsudok Súdu prvej inštancie z 25.3.1999 v prípade T-102/96 *Gencor Ltd v Komisia* [1999] ECR, s. II-0753.)

→ Kolúzia, Oligopol

Dôkazné bremeno

Zistenie porušenia článku 81 ods. 1 Zmluvy je založené na posúdení možných protisúťažných a prosúťažných účinkov dohody, pričom toto posúdenie podlieha odlišným pravidlám týkajúcich sa dôkazného bremena. Podľa článku 2 Nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy platí, že bremeno dokazovania porušenia článku 81 ods. 1 alebo článku 82 Zmluvy znáša strana alebo orgán, ktorý porušenie tvrdí, zatiaľ čo podnik alebo združenie podnikov nárokuje si výhodu článku 81 ods. 3 Zmluvy znáša dôkazné bremeno splnenia podmienok uvedeného odseku. Článok 81 ods. 3 (prosúťažné účinky) predstavuje obranu, ktorá môže byť vznesená proti zisteniu porušenia čl. 81 ods. 1.

Dôkazy o komunikácii

Dôkazy o komunikácii predstavujú dôkazy o tom, že účastníci kartelu sa stretávali a komunikovali spolu, ale nepodávajú informáciu o obsahu ich komunikácie. Patria sem napr. dôkazy o telefonической komunikácii účastníkov kartelu, záznamy o ich cestách na určité miesto stretnutia, poznámky alebo záznamy o spoločných stretnutiach. Spravidla sa takýmto dôkazom prikladá pomerne vysoká dôkazná sila, najmä v porovnaní s inými nepriamymi dôkazmi, napr. s ekonomickými dôkazmi.

Bližšie pozri: [Prosecuting Cartels without Direct Evidence](#), OECD, Series Roundtables on Competition Policy, DAF/COMP/GF(2006)

Vhodné dať krížový odkaz na heslá: **Circumstantial Evidence (Nepriame dôkazy) a Ekonomické dôkazy (Economic Evidence)**

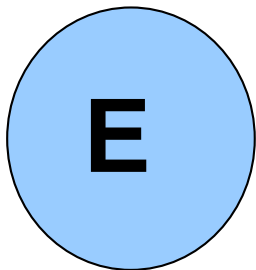
Dravá cenová tvorba

(Úmyselná) stratégia, obvyčajne dominantnej firmy, vytlačenia konkurentov z trhu pomocou určenia nižších cien, ako sú výrobné náklady. Ak sa „dravcovi“ podarí vytlačiť existujúcich konkurentov z trhu a odradiť nové firmy od budúceho vstupu na trh, môže následne zvýšiť ceny a dosiahnuť vyššie zisky. Právo hospodárskej súťaže EÚ zakazuje dravú cenovú tvorbu dominantných firiem ako (→) zneužitie (→) dominantného postavenia. Ceny určené pod úrovňou priemerných variabilných nákladov môžu byť považované za dravé, pretože nemajú iné ekonomické odôvodnenie ako eliminovať konkurenciu, pretože inak by bolo rozumnejšie nevyrábať a nepredávať výrobok, ktorý nemôže byť ocenený vyššie ako priemernými variabilnými nákladmi. Ak ceny sú určené pod úrovňou priemerných celkových (ale nad úrovňou variabilných) nákladov, je potrebné zistiť niektoré ďalšie prvky, dokazujúce zámer dravca, aby mohli byť definované ako dravé ceny, pretože základom cenovej politiky môžu byť aj iné komerčné faktory, napríklad potreba zbaviť sa zásob.

Duopol

Špeciálny prípad oligopolu; odvetvová štruktúra s dvoma predávajúcimi. V prípadoch hospodárskej súťaže tento termín je často používaný aj pre situácie, keď dvaja *hlavní* predávajúci dominujú v konkurenčnej štruktúre a skupina menších predávajúcich sa prispôsobuje ich správaniu. Títo dvaja hlavní predávajúci sú potom uvádzaní ako duopol.

Formátované: Zviazať s nasledujúcim



EEA

EEA je skratka Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP). Dohoda o EEA, ktorej účastníkmi sú všetky členské štáty EÚ a členovia EFTA Island, Lichtenštajnsko a Nórsko, nadobudla platnosť 1. januára 1994. Cieľom dohody je vytvoriť dynamický a homogénny Európsky hospodársky priestor, založený v podstate na spoločných predpisoch a rovnakých podmienkach hospodárskej súťaže. Formálne v oblasti EEA existujú súčasne dva samostatné právne systémy: dohoda o EEA je uplatňovaná, keď je ovplyvnený obchod medzi členmi EFTA a spoločenstvom alebo medzi štátmi EFTA; právo spoločenstva je uplatňované, keď je ovplyvnený obchod medzi členskými štátmi EÚ. Dohoda o EEA je uplatňovaná Európskou komisiou aj Dozorným orgánom EFTA (→ ESA). Rozdelenie právomoci a rámec pre spoluprácu medzi Komisiou a ESA sú ustanovené v dohode.

(Pozri: rozhodnutie Rady a Komisie z 13. decembra 1993 o uzatvorení dohody o Európskom hospodárskom priestore medzi Európskymi spoločenstvami, ich členskými štátmi a Rakúskou spolkovou republikou, Fínskou republikou, Republikou Island, Lichtenštajnským kniežatstvom, Nórskym kráľovstvom, Švédskym kráľovstvom a Švajčiarskou konfederáciou (94/1/ECSC, ES) (Ú. v. ES L 1, 3.1.1994), zmenené a doplnené po neratifikácii Dohody o EEA Švajčiarskom.)

Ekonomické dôkazy

Ekonomické dôkazy sami o sebe nepredstavujú jednoznačný dôkaz o porušení súťažných pravidiel. Môžu byť totiž prejavom kartelu, ale rovnako aj výsledkom nezávislého trhového správania sa. Zvyčajne sa delia na dôkazy o správaní a štrukturálne dôkazy. Dôkazy o správaní zahŕňajú dôkazy o paralelnom konaní členov kartelu, napríklad simultánne a identické nárasty cien, alebo podobnosti pri predkladaní ponúk vo verejnom obstarávaní. Štrukturálne ekonomické dôkazy zahŕňajú faktory ako vysoká koncentrovanosť trhu, homogénne produkty a pod. Z týchto dvoch typov dôkazov sú podstatnejšie dôkazy o správaní. Ekonomické dôkazy je potrebné posudzovať veľmi obozretne, musia byť konzistentné s hypotézou, že účastníci trhu konajú v spoločnom záujme. Ekonomické dôkazy majú význam najmä v počiatočných štádiách vyšetrovania kartelu a na ich základe sa potom súťažný orgán snaží cielene získať silnejšie typy dôkazov, či už priamych alebo nepriamych.

Bližšie pozri: Prosecuting Cartels without Direct Evidence, OECD, Series Roundtables on Competition Policy, DAF/COMP/GF(2006)

Vhodné dať krížový odkaz na heslá: **Dôkazy o komunikácii (Communication Evidence) a Circumstantial Evidence (Nepriame dôkazy)**

ESA

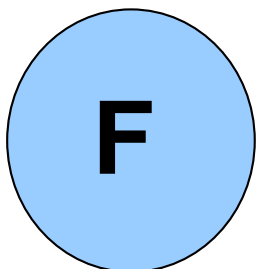
ESA je skratka pre Dozorný orgán EFTA. Tento orgán bol ustanovený na základe dohody medzi štátmi EFTA, ktorá obsahuje základné ustanovenia o organizácii orgánu a určuje jeho úlohy a kompetencie. Úlohou ESA je zabezpečiť, spolu s Európskou komisiou, splnenie povinností uvedených v (→) dohode o EEA. Orgán má rozsiahle právomoci v oblasti hospodárskej súťaže a štátnej pomoci.

Európske dohody

Európske dohody sú bilaterálne dohody o pridružení (asociačné dohody), ktoré boli uzatvorené medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a každou z nasledujúcich krajín Strednej a Východnej Európy: Bulharskom, Českou republikou, Estónskom, Maďarskom, Lotyšskom, Litvou, Poľskom, Rumunskom, Slovenskom a Slovinskom. Európske dohody uznávajú skutočnosť, že konečným cieľom asociovaných (pridružených) krajín je vstúpiť do Európskej únie. Ich cieľom je pomôcť asociovaným krajinám dosiahnuť tento cieľ. Súčasťou európskych dohôd je nadviazanie politického dialógu, vytvorenie zóny voľného obchodu, záväzok asociovaných krajín priblížiť svoju legislatívu k legislatíve spoločenstiev, ako aj ekonomická, kultúrna a finančná spolupráca. V obchode medzi spoločenstvom a pridruženou krajinou platia pravidlá hospodárskej súťaže, podobné pravidlám Zmluvy o ES.

Exteritorialita

Termín bežne používaný pre opis vykonávania zvrchovaným štátom právomoci nad cudzincami v súvislosti s aktmi, vykonávanými za hranicami tohto štátu. Mohli by sme povedať, že – vo veľmi širokom zmysle – EÚ uplatňuje svoje pravidlá hospodárskej súťaže exteritoriálnym spôsobom, keď používa (→) doktrínu účinkov.



Fixné náklady

Náklady, ktoré sa nemenia s množstvom vyrobených výrobkov alebo poskytnutých služieb. Príkladmi sú platby úrokov za akumulovaný dlh, dane z majetku a nájomné.

Formulár A/B

~~Formulár, ktoré spoločnosti musia použiť, ak žiadajú Komisiu o (→) negatívny atest, alebo ak oznamujú Komisii restriktívnu dohodu s cieľom získať výnimku (→ Individuálna výnimka). Formulár A/B môže byť použitý aj v prípade, že spoločnosti chcú získať negatívny atest v súvislosti so zákazom zneužitia dominantného postavenia podľa článku 82 Zmluvy o ES. Formulár A/B tvorí prílohu nariadenia Komisie č. 3385/94/ES o formalitách žiadostí a oznámení, ustanovených v nariadení č. 17 (Ú. v. ES – L 377, 31.12.1994). Podrobne vysvetľuje, ako žiadosti a oznámenia o dohodách musia byť predložené, aké informácie musia byť uvedené a aká podporná dokumentácia musí byť poskytnutá Komisii.~~

Formulár CO

Formulár, ktorý spoločnosti musia použiť, ak plánovaná koncentrácia má komunitárny rozmer v zmysle nariadenia o zlučovaní, a preto musí byť oznámená Komisii. Formulár CO je prílohou nariadenia Komisie [\(ES\) č. 802/2004 z 21.04.2004, ktorým sa vykonáva Nariadenie rady \(ES\) č. 139/2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi \(ES\) č. 447/98 \(Ú. v. ES – L 61, 2.3.1998\), ktorým sa vykonáva nariadenie o zlučovaní](#). Podrobne vysvetľuje, ako musia byť predložené oznámenia o koncentráciách a aké informácie a aká podporná dokumentácia musia byť poskytnuté Komisii.

Formálne oznámenie

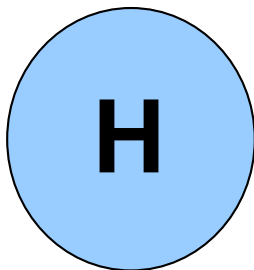
List, ktorý Komisia pošle členskému štátu, najmä pri uplatňovaní článku 86 Zmluvy o ES, ak členský štát údajne schválil alebo ponecháva v platnosti opatrenie, ktoré je v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže EÚ. Formálne oznámenie je procesný ekvivalent (→) oznámenia o námietkach, poslaného podnikom.

(Pozri: článok 226 Zmluvy o ES).

Franchising (licenčná/koncesionárska zmluva)

Špeciálny typ dohody, ktorou jeden podnik (poskytovateľ licencie) poskytuje druhému (užívateľovi licencie), výmenou za priamu alebo nepriamu finančnú odplatu, právo využívať balík práv priemyselného alebo duševného vlastníctva (licenciu, koncesiu) pre účely výroby a/alebo predaja určených typov výrobkov a/alebo služieb. Tento balík sa obvyčajne týka obchodných značiek, obchodných názvov, firemných štítov, úžitkových vzorov, návrhov, autorských práv, know-how alebo patentov. Licenčná dohoda obvyčajne obsahuje povinnosti, týkajúce sa (1) používania spoločného názvu/firemného štítu a jednotnej prezentácie zmluvných priestorov a/alebo dopravných prostriedkov, (2) oznámenia know-how poskytovateľom licencie užívateľovi licencie, (3) nepretržitého poskytovania obchodnej a technickej pomoci poskytovateľom licencie užívateľovi licencie počas trvania dohody.

Formátované: Zviazať s nasledujúcim



Herfindahlov a Hirschmannov index (HHI)

Špecifické meranie koncentrácie trhu, t. j. rozsahu, v akom malý počet firiem vytvára veľkú časť objemu (výroby). HHI sa používa ako jeden možný ukazovateľ trhovej sily alebo konkurencie medzi firmami. Meria koncentráciu trhu tak, že spočíta štvorce trhových podielov všetkých firiem v danom odvetví. Napríklad, každá z piatich spoločností na trhu má trhovú podiel 20%, HHI je $400 + 400 + 400 + 400 + 400 = 2\,000$. Čím vyšší je HHI pre špecifický trh, tým väčší objem je koncentrovaný v malom počte firiem. Vo všeobecnosti, ak HHI je menej ako 1 000, koncentrácia trhu môže byť charakterizovaná ako nízka, v rozpätí od 1 000 do 1 800 ako mierna a nad 1 800 ako vysoká.

Horizontálna dohoda

Dohoda medzi existujúcimi alebo potenciálnymi konkurentmi, t. j. podnikmi, pôsobiacimi na rovnakej úrovni výrobného alebo distribučného reťazca, pokrývajúca napríklad výskum a vývoj, výrobu, nákup alebo komercializáciu. Horizontálne dohody môžu obmedzovať súťaž, najmä ak ich výsledkom je stanovenie cien alebo rozdelenie trhu, alebo ak trhová sila, vyplývajúca z horizontálnej spolupráce, spôsobí negatívne trhové účinky, pokiaľ ide o ceny, objem, inováciu alebo rozmanitosť a kvalitu výrobkov. Na druhej strane horizontálna spolupráca môže byť prostriedkom rozdelenia rizika, úspory nákladov, spojenia know-how a zrýchlenia inovácie. Najmä pre malé a stredné podniky spolupráca môže byť dôležitým prostriedkom prispôbenia sa meniacemu trhovému prostrediu.

(Pozri tzv. "horizontálne smernice": oznámenie Komisie – smernice o použiteľnosti článku 81 na horizontálne dohody o spolupráci (Ú. v. ES C 3, 6.1.2001, s. 2).)

Horný trh

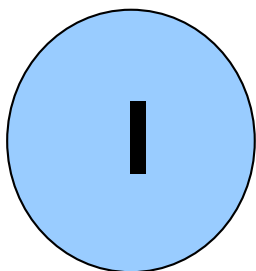
Trh v predchádzajúcom článku výrobného/distribučného reťazca, napríklad výroba, distribúcia a predaj motorových vozidiel budú tvoriť horný trh vo vzťahu k predaju motorových vozidiel konečným spotrebiteľom.

Hospodárska súťaž

Situácia na trhu, keď subjekty predávajúce určitý výrobok alebo určitú službu sa nezávisle uchádzajú o priazeň kupujúcich, aby dosiahli určitý podnikateľský cieľ, napríklad zisky, tržby a/alebo podiel na trhu. Súťažná rivalita medzi firmami môže prebiehať z hľadiska ceny, kvality, služby alebo ich kombinácií a iných faktorov, ktoré zákazníci môžu oceniť. Korektná a nedeformovaná hospodárska súťaž je základom trhovej ekonomiky a Európska komisia získala právomoci, potrebné pre kontrolu a vynucovanie práva hospodárskej súťaže EÚ s cieľom zabezpečiť efektívnu hospodársku súťaž na vnútornom trhu.

Hypotetická žiadosť

Forma oficiálnej žiadosti o oslobodenie od pokuty v zmysle Oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch (2006/C 298/11) umožňujúca podniku zistiť, či spĺňa podmienky oslobodenia od pokuty podľa bodov 8(a) alebo 8(b) Oznámenia ešte predtým, než odhalí Komisii svoju identitu spoločne s dôkazmi. Žiadateľ musí predložiť Komisii opisný zoznam dôkazov, ktoré zamýšľa Komisii predložiť v dohodnutom čase neskôr, pričom Komisia žiadateľovi udelí podmienenú imunitu na základe takéhoto opisného zoznamu. Zoznam musí detailne opisovať povahu dôkazov neskôr predkladaných Komisii, najmä typ dokumentov, ktorými žiadateľ disponuje, informácie v nich obsiahnuté, ich pôvod atď. Žiadosti by sa mali pripojiť kópie dokumentov s odstránenými údajmi týkajúcimi sa identít účastníkov kartelu resp. ďalších citlivých informácií.



Individuálna výnimka

Rozhodnutie Komisie podľa článku 81(3) Zmluvy o ES o vyňatí oznámených dohôd medzi spoločnosťami spod zákazu článku 81(1) Zmluvy o ES na základe individuálneho posúdenia (← → Nariadenie o skupinovej výnimke). Všeobecne povedané, reštriktívne dohody spĺňajú kritériá pre vyňatie, ak ich prínos k verejnému blahu

Formátované: Zviazať s nasledujúcim

(zlepšenie výroby, technický alebo ekonomický pokrok, prínos pre spotrebiteľa) preváži ich reštriktívne účinky na hospodársku súťaž.

Individuálne posúdenie

Systémová zmena zavedená Nariadením Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy. Zrušením centralizovaného notifikačného a autorizačného systému dohôd podnikateľov a zavedením systému priamej aplikácie článkov 81 a 82 Zmluvy Komisiou, národnými súťažnými orgánmi a súdmi sú dohody spadajúce pod článok 81 ods. 1 Zmluvy, ale zároveň spĺňajúce podmienky v bode 81 ods. 3 Zmluvy, platné a vykonateľné, pričom sa o tom nevyžaduje žiadne predchádzajúce rozhodnutie Komisie alebo národného súťažného orgánu. Podnikateľ už nemôže žiadať Komisiu alebo národný súťažný orgán o posúdenie súladu svojich dohôd s komunitárnymi súťažnými normami a žiadať vydanie „pozitívneho atestu“. Podnikatelia musia sami posúdiť, či ich dohody a praktiky vyhovujú článkom 81 a 82 Zmluvy, pričom môžu nájsť usmernenie v judikatúre Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo v oznámeniach a pokynoch Komisie.

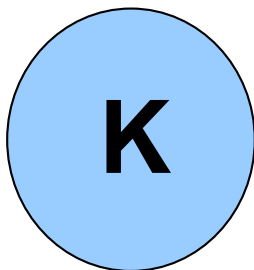
Inkasná spoločnosť

Združenie, ktoré inkasuje platby od užívateľov práv duševného vlastníctva pre držiteľov týchto práv. Napríklad rozhlasová stanica, hrajúca gramofónovú platňu, na ktorú má autorské práva gramofónová spoločnosť, musí zaplatiť poplatok inkasnej spoločnosti, ktorá potom prevedie príslušné platby na gramofónovú spoločnosť.

Inšpekcia

Významná vyšetrovacia právomoc Komisie na účely bezprostredného zaisťovania dôkazov zo strany Komisie priamo v obchodných alebo súkromných priestoroch podnikateľa, preukazujúcich porušenie článkov 81 alebo 82 Zmluvy. Takmer výlučne používaná na účely vyšetrovania najzávažnejšej formy porušenia článku 81 - tajných kartelových dohôd, častokrát zo strany Komisie dochádza k vykonaniu viacerých simultánnych inšpekcií, a to i za pomoci národných súťažných orgánov. Počas inšpekcie je Komisia predovšetkým oprávnená vstúpiť do všetkých priestorov, na pozemky a do dopravných prostriedkov podniku a združení podnikov, prekontrolovať všetky obchodné knihy a záznamy bez ohľadu na formu v akej sú uchovávané, a taktiež zapečatiť prevádzkové priestory a obchodné knihy alebo záznamy na takú dobu trvania a v takom rozsahu, v akom sú potrebné pre inšpekciu. Za úmyselné alebo z neobľivosťného neumožnenie alebo sťažovanie priebehu inšpekcie je Komisia oprávnená udeliť podniku pokutu až do výšky 1 % z celkového obratu v predchádzajúcom obchodnom roku.

Pozri: Čl. 20, 21 a 23 Nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy.



Kartel

Dohoda (-y) medzi konkurenčnými firmami, ktorá (-é) má (majú) obmedziť alebo odstrániť hospodársku súťaž medzi nimi, s cieľom zvýšiť ceny a zisky zúčastnených spoločností, bez vytvorenia objektívnych vyrovnávacích prínosov. V praxi sa to obyčajne robí stanovením cien, obmedzením objemu, spoločným využívaním trhov,

rozdelenie zákazníkov alebo území, zmanipulovaním ponúk alebo kombináciou týchto špecifických typov obmedzenia. Kartely poškodzujú spotrebiteľov a spoločnosť ako celok, pretože zúčastnené spoločnosti účtujú vyššie ceny (a dosahujú vyššie zisky) než na konkurenčnom trhu.

Know-how

Špecifické poznatky jednotlivca alebo spoločnosti o výrobku alebo výrobnom procese, často získané prostredníctvom rozsiahleho a nákladného výskumu a vývoja (VV). Podľa predpisov hospodárskej súťaže spoločenstva know-how je obvyčajne považovaný za súbor technických informácií, ktoré sú tajné, podstatné a identifikované. "Tajné" znamená, že balík know-how ako body, alebo v presnej konfigurácii a zostave svojich prvkov, nie je všeobecne známy alebo ľahko dostupný. "Podstatné" znamená, že know-how obsahuje informácie, ktoré musia byť užitočné. "Identifikované" znamená, že know-how je opísaný alebo zaznamenaný tak, aby bolo možné overiť, či spĺňa kritériá tajnosti a podstatnosti.

Kolektívne mechanizmy odškodnenia

V systéme presadzovania súťažných pravidiel prostredníctvom žalôb na náhradu škody, podaných súkromnými osobami, kolektívne mechanizmy odškodnenia napomáhajú účinnému presadzovaniu nárokov poškodených subjektov. Jednotliví spotrebiteľia, malé podniky a predovšetkým tí, ktorí utrpeli viacero malých škôd relatívne nízkej hodnoty, často odrádza od podania individuálnych žalôb viacero faktorov – náklady spojené so súdnym konaním, dĺžka konania, neistota a ďalšie riziká. Na druhej strane, v prípadoch, ak dôjde k podaniu väčšieho množstva individuálnych žalôb týkajúcich sa toho istého porušenia, vznikne situácia, keď príslušné postupy nie sú účinné ani pre žalobcov, ani pre žalovaných, ani pre súdny systém. Kolektívne mechanizmy odškodnenia, a to žaloby podané v zastúpení napr. združením spotrebiteľov a kolektívne žaloby typu opt-in, kde sa poškodení výslovne rozhodnú spojiť svoje individuálne nároky, posilňujú pozíciu poškodených a vedú k účinnejšiemu presadzovaniu súťažných pravidiel prostredníctvom žalôb na náhradu škody.

Bližšie pozri: Zelená kniha o žalobách o náhradu škody pre porušovanie súťažných pravidiel z 19.12.2005, Biela kniha o žalobách o náhradu škody pre porušovanie súťažných pravidiel z 3.04.2008.

Vhodné dať križový odkaz na heslá: **Private enforcement (Žaloby o náhradu škody pre porušenie súťažných pravidiel)**

Kolúzia (tajná dohoda)

Kolúzia je koordinácia konkurenčného správania firiem. Pravdepodobným výsledkom tejto koordinácie bude zvýšenie cien, obmedzenie objemu výroby a vyššie zisky tajne spolupracujúcich spoločností, než aké by inak dosiahli. Kolúziívne správanie sa vždy neopiera o existenciu výslovných dohôd medzi firmami. Kolúziívne správanie môže vzniknúť aj zo situácií, keď firmy konajú individuálne, ale – uvedomujúc si svoju vzájomnú závislosť na konkurentoch – uplatňujú svoju trhovú silu spoločne s ostatnými spolupracujúcimi konkurentmi. To sa bežne označuje ako "tichá kolúzia".

Konanie pre porušenie

Konanie pre porušenie je konanie proti členskému štátu, ktorý nesplní povinnosť, vyplývajúcu zo Zmluvy o ES alebo zo sekundárnej legislatívy EÚ. Komisia vedie konanie z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť iného členského štátu. Jednotlivci nemajú možnosť prinútiť Komisiu, aby začala konanie pre porušenie. Ak je konanie odôvodnené, môže viesť k vyneseniu rozsudku Európskeho súdneho dvora, v ktorom sa uvádza, že príslušný členský štát sa skutočne dopustil porušenia. V prípade nerešpektovania tohto rozsudku Súd môže uložiť chybujúcemu členskému štátu pokutu v samostatnom konaní.

(Pozri: články 226-228 Zmluvy o ES.)

Koncentrácia

Koncentrácia vzniká, ak sa zlúčia dva alebo viacero podnikov, ktoré boli predtým nezávislé (zlúčenie), ak podnik získa kontrolu na inom podnikom (získanie kontroly), alebo ak vznikne spoločný podnik, trvalo plniaci všetky funkcie samostatného ekonomického subjektu (úplne funkčný spoločný podnik).

(Pozri: článok 3(1) a (2) nariadenia o zlučovaní; oznámenie Komisie o pojme koncentrácia (Ú. v. ES C 66, 2.3.1998, s. 2).)

Konkurenčná doložka

Zmluvné ustanovenie, ukládajúce priamu alebo nepriamu povinnosť, zakazujúcu účastníkom kúpnej zmluvy alebo aspoň jednému z nich nezávisle vyrábať, kupovať, predávať alebo ďalej predávať výrobky alebo služby, ktoré konkurujú zmluvným výrobkom alebo službám. Táto povinnosť, uložená predajcovi aktív, zaručuje, že nadobúdateľ dostane úplnú hodnotu prevezených aktív a teda je normálne považovaná za povinnosť, podporujúcu hlavnú dohodu.

→ *Povinnosť nekonkurovať*

Kontrolný postup pre zlučovanie

Kontrolný postup pre zlučovanie (spoločností) podľa práva ES je ustanovený v nariadení o zlučovaní (ktoré už bolo zmenené a doplnené) a vo vykonávacom nariadení. Nariadenie o zlučovaní poskytuje Komisii výlučnú právomoc posudzovať koncentrácie s komunitárnym rozmerom.

Koncentrácie, ktoré spĺňajú limity obratu podľa nariadenia o zlučovaní, musia byť oznámené Komisii do jedného týždňa od uzatvorenia dohody, oznámenia verejnej ponuky alebo získania kontrolného podielu. Tieto koncentrácie nesmú byť realizované skôr, ako Komisia rozhodne o ich schválení. Porušenia týchto povinností môžu viesť k uloženiu pokút Komisiou.

Odo dňa oznámenia Komisia má obvyčajne jeden mesiac na to, aby vykonala počiatočné posúdenie oznámenej transakcie. Ak Komisia má vážne pochybnosti, pokiaľ ide o zlučiteľnosť koncentrácie so spoločným trhom, vykoná podrobnejšie, tzv. druhostupňové vyšetrovanie, na ktoré má ďalšie štyri mesiace. Ak Komisia nerozhodne v týchto lehotách, transakcia bude považovaná za schválenú.

(Pozri: nariadenie Rady (EHS) č. 4064/89 z 21. decembra 1989 o kontrole koncentrácie medzi podnikmi (Ú. v. ES L 395, 30.12.1989, s. 1, opravené znenie Ú. v. ES L 257, 21.9.1990, s. 13), zmenené a doplnené nariadením Rady (ES) č. 1310/97 z 30. júna 1997 (Ú. v. ES L 180, 9.1997, s. 1, s corrigendum v Ú. v. ES L 40, 13.2.1998, s. 17), obvyčajne uvádzané ako „nariadenie o zlučovaní“; nariadenie Komisie (ES) č. 447/98 z 1. marca 1998 o oznámeniach, lehotách a pojednávaniach ustanovených v nariadení Rady (EHS) č. 4064/89 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Ú. v. ES L 61, 2.3.1998, s. 1), obvyčajne uvádzané ako „vykonávacie nariadenie“.)

Konvergenčné pravidlo

Dôležité aplikačné pravidlo v prípadoch paralelnej aplikácie európskeho a národného súťažného práva na dohody obmedzujúce súťaž vyjadrujúce princíp prednosti *acquis communautaire*, obsiahnuté v čl. 3(2) Nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy, v zmysle ktorého dohody, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, a ktoré nie sú zakázané podľa európskeho súťažného práva, nemôžu byť v konkrétnom prípade súčasne zakázané národným súťažným právom, článok 3(2) tak vylučuje aplikovanie prísnejšieho národného súťažného práva na dohody s komunitárnym rozmerom.

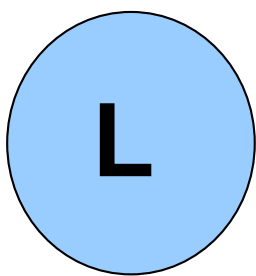
Konzorcium

Skupina nezávislých spoločností, spolupracujúcich pri plnení určitého projektu. Konzorciá sú časté napríklad v stavebnom priemysle, kde veľké projekty (budovy, diaľnice) vyžadujú úzku spoluprácu medzi projekčnými, plánovacími a stavebnými spoločnosťami. Komisia vydala špecifické nariadenie o skupinovej výnimke, týkajúci sa konzorcií, vznikajúcich medzi spoločnosťami pre námornú dopravu v súvislosti so spoločným prevádzkovaním služieb pravidelnej námornej dopravy. Tieto by mohli obmedziť hospodársku súťaž na spoločnom trhu a ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, a inak by boli zakázané článkom 81(1) Zmluvy o ES.

(Pozri: nariadenie Komisie (ES) č. 823/2000 z 19. apríla 2000 o uplatňovaní článku 81(3) Zmluvy na niektoré kategórie dohôd, rozhodnutí a (zosúladených) postupov medzi spoločnosťami pravidelnej námornej dopravy (konzorciami) (Ú. v. ES L 100, 20.4.2000, s. 24).)

Kumulatívne podmienky

Štyri kumulatívne aplikované a taxatívne vypočítané podmienky uvedené v článku 81 ods. 3 Zmluvy, od ktorých splnenia závisí uplatnenie výnimky zo zákazu dohôd podľa článku 81 ods. 1, uvedenej v článku 81 ods. 3 Zmluvy. Keď sú všetky podmienky splnené, u dohody, ktorá by ináč bola zakázaná článkom 81 ods. 1 Zmluvy, prevažujú prosúťažné účinky nad protisúťažnými, v dôsledku čoho takáto dohoda zlepšuje súťaž na relevantnom trhu a prináša spotrebiteľovi prospech, a preto je spod zákazu uvedeného v článku 81 ods. 1 vyňatá.



Limit obratu

Spoločný ročný obrat zmluvných strán sa používa v oblasti kontroly zlúčení spoločností ako kritérium pre rozdelenie kompetencií medzi členské štáty a Komisiu. Koncentrácie, pri ktorých spoločný obrat zmluvných strán presiahne limity, ustanovené v článku 1 nariadenia o zlučovaní, sú považované za koncentrácie s "komunitárnym rozmerom" a budú posúdené Komisiou.

→ Kontrolný postup pre zlučovanie

Formátované: Písmo: 12 pt

List podľa článku 76

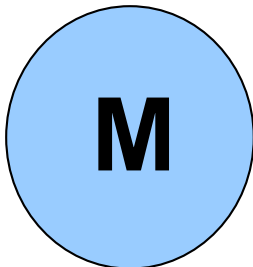
Administratívny list, ktorým Komisia informuje sťažovateľa o svojom zámere odmietnuť jeho sťažnosť. Tento tzv. list podľa článku 6 definuje predbežné stanovisko Komisie, týkajúce sa sťažnosti, a poskytuje sťažovateľovi príležitosť na predloženie ďalších pripomienok a poznámok v určenej lehote. Keďže list podľa článku 6 má charakter prípravného a predbežného dokumentu, nemôže byť napadnutý? na Súde ako samostatne revidovateľný akt. Sťažovateľ však môže trvať na prijatí konečného rozhodnutia, ktorým sa odmieta jeho sťažnosť, ktoré zase podlieha preskúmaniu Súdom prvej inštancie.

(Pozri: článok 7 Nariadenia Komisie (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004 vzťahujúce sa na vedenie konaní Komisiou podľa článkov 81 a 82 Zmluvy (OJ L 123 27.04.2004 s. 0018 – 0024), 6 nariadenia č. 2842/98 o vypočítaní strán v niektorých konaniach podľa článkov 81 a 82 Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 354, 1998, s. 18).)

List podľa článku 181

Pisomná žiadosť o informáciu, ktorú Komisia adresuje podnikom a združeniam podnikov, ako aj vládam a kompetentným orgánom členských štátov, aby získala informácie, potrebné pre vykonanie svojich vyšetrovaní. Tieto žiadosti môžu byť poslané spoločnostiam, ktoré sú podozrievané z porušenia (zákona), sú účastníkmi koncentrácie, alebo tretím stranám, ktoré môžu byť schopné objasniť záležitosti, ktoré sú relevantné pre predmetné vyšetrovanie.

(Pozri: článok 18 Nariadenia 1/2003 ~~11 nariadenia č. 17~~ a článok 11 nariadenia o zlučovaní).



Maloobchodník

Firma na konci distribučného reťazca, ktorá obyčajne kupuje výrobok od veľkoobchodníka, aby ho predala konečnému spotrebiteľovi.

Marginálne náklady

Náklady znášané firmou v súvislosti s výrobou ďalšej jednotky objemu. Marginálne náklady sa menia len v prípade zmeny variabilných nákladov, pretože fixné náklady sa nemenia s objemom.

Medzinárodná konkurenčná sieť (ICN)

Projektovo orientovaná, dobrovoľná, neformálna sieť protimonopolných orgánov a organizácií z rozvinutých a rozvojových krajín. ICN slúži na výmenu skúseností a názorov na problémy hospodárskej súťaže, vyplývajúce z rastúcej globalizácie svetovej ekonomiky, ako aj na podporu šírenia protimonopolnej praxe a najlepších postupov, podporu úlohy protimonopolných orgánov a organizácií ako obhajcov, a snahu o uľahčenie medzinárodnej spolupráce. ICN bola verejne oznámená 25. októbra 2001 v New Yorku a bude sa zaoberať záležitosťami politiky a uplatňovania protitrustovej legislatívy spoločného záujmu a formulovať návrhy na procesné a trvalé zbližovanie prostredníctvom výsledkovo orientovanej agendy a štruktúry. Členom ICN sa môže stať každá národná alebo regionálna organizácia pre hospodársku súťaž, zodpovedná za vynucovanie (uplatňovanie) protitrustových zákonov. ICN je koncipovaná ako virtuálna štruktúra bez stáleho sekretariátu, pružne organizovaná okolo svojich projektov, vedená riadiacou skupinou, ktorá bude identifikovať projekty a navrhovať plány činností pre schválenie ICN ako celkom. Raz za rok sa uskutoční konferencia ICN, na ktorej sa stretnú riaditelia protitrustových orgánov a organizácií.

(Ďalšie informácie môžete získať na: www.internationalcompetitionnetwork.org)

Medzinárodná spolupráca

Spolupráca v oblasti politiky a vynucovania hospodárskej súťaže medzi orgánmi pre hospodársku súťaž v dvoch (dvojstranná) alebo viacerých krajinách (trojstranná, viacstranná), ktorá sa väčšinou uskutočňuje neformálnym spôsobom, ale niekedy na základe formálnych dohôd o spolupráci. Je zameraná na výmenu informácií v špecifických protimonopolných prípadoch alebo prípadoch zlúčenia, ktoré majú význam pre oba orgány, koordináciu prístupov v niekoľkých kľúčových záležitostiach – napr. definovanie trhu, opravné prostriedky, atď. – a poskytovanie vzájomnej pomoci pri vynucovacích činnostiach.

Okrem tejto dennej spolupráce v jednotlivých prípadoch orgány pre verejnú súťaž spolupracujú s viacstrannými a medzinárodnými fórami – napr. s Výborom pre hospodársku súťaž OECD, Medzivládnu skupinou expertov na hospodársku súťaž Unctad a Pracovnou skupinou WTO pre obchod a hospodársku súťaž – aby si vymieňali názory na rôzne politické záležitosti, podporovali dohodu o najlepších postupoch a dohodli sa na politických odporúčaní, ktoré budú adresované ich vládam a súkromnému sektoru.

Modernizačný balík

Súbor komunitárnych predpisov „hard law“ a „soft law“ prijatý Komisiou, pozostávajúci z implementačného Nariadenia Komisie č. 773/2004 zo 7. apríla 2004, ktoré sa týka vedenia konania Komisiou podľa článkov 81

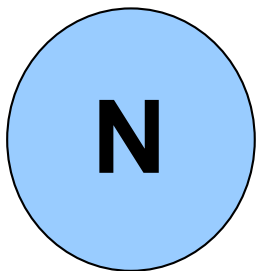
a 82 Zmluvy o založení ES a šiestich oznámení Komisie ďalej objasňujúcich jednotlivé aspekty nových súťažných pravidiel prijatých Nariadením Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy: Oznámenie Komisie o spolupráci v rámci siete súťažných autorít (ECN) (2004/C 101/03), Oznámenie Komisie o spolupráci medzi Komisiou a súdmi členských štátov EÚ pri uplatňovaní článkov 81 a 82 Zmluvy (2004/C 101/04), Oznámenie Komisie o vybavovaní sťažností Komisiou na porušenie článkov 81 a 82 Zmluvy (2004/C 101/05), Oznámenie Komisie o neformálnych usmerneniach v nových otázkach týkajúcich sa článkov 81 a 82 Zmluvy, ktoré vyvstanú v individuálnych prípadoch (guidance letters) (2004/C 101/06), Oznámenie Komisie Pokyny pre koncept vplyvu na obchod medzi členskými štátmi obsiahnutý v článkoch 81 a 82 Zmluvy (2004/C 101/07) a Oznámenie Komisie Pokyny pre uplatňovanie článku 81 ods. 3 Zmluvy (2004/C 101/08).

Monopol

Situácia na trhu s jediným dodávateľom (monopolistom), ktorý – vzhľadom na absenciu konkurencie – vlastní extrémnu formu trhovej sily. Tá sa rovná existencii dominantného postavenia. Výkon v rámci monopolu je obyčajne nižší a cena vyššia než za konkurenčných podmienok. Súčasne je možné predpokladať, že monopolista dosahuje nadnormálne zisky (t. j. zisky, ktoré prevyšujú normálnu odmenu kapitálu). Podobná situácia na strane dopytu trhu s jediným odberateľom sa nazýva monopsonia.

Monopson

Monopson predstavuje trhovú štruktúru s jediným kupujúcim (odberateľom). Pokiaľ existuje len niekoľko kupujúcich (odberateľov), takýto trh sa označuje ako oligopson. Vo všeobecnosti, pokiaľ kupujúci (odberatelia) disponujú určitým vplyvom na cenu svojich vstupov, môžu ovplyvňovať schopnosť monopolnej spoločnosti zvyšovať cenu.



Nábehové náklady

Náklady, ktoré vzniknú firme, plánujúcej ekonomickú činnosť v špecifickom segmente trhu. Tieto náklady zahŕňajú napríklad výdavky na vykonanie výskumných a vývojových (VV) činností, náklady na kúpu výrobných a/alebo distribučných priestorov, ako aj náklady na marketing výrobku (t. j. propagáciu).

Nariadenie 1/2003

Oficiálny názov Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy. S účinnosťou od 1. mája 2004 týmto nariadením došlo k nahradeniu Nariadenia Rady (EHS) č. 17/62, prvého nariadenia implementujúceho články 81 a 82 zmluvy. Prijatie Nariadenia 1/2003 predchádzal návrh Komisie z 27 septembra 2000 a Biely papier Komisie z 28 apríla

1999 o modernizácii pravidiel implementujúcich články 81 a 82 zmluvy. Nariadenie predstavuje ako výsledok modernizačnej reformy významnú systémovú zmenu v aplikácii pravidiel hospodárskej súťaže obsiahnutých v článku 81 a 82 Zmluvy zrušením a nahradením centralizovaného notifikačného a autorizačného systému systémom priamej aplikácie článkov 81 a 82 v ich celistvosti národnými súťažnými orgánmi a súdmi. Cieľom modernizácie, ktorému bolo prijatím Nariadenia zadost'uchinené, bolo vytvorenie systému, ktorý zabezpečí efektívnejšie presadzovanie komunitárnych pravidiel hospodárskej súťaže na vnútornom trhu rozšírenej EÚ.

Nariadenie č. 17

Prvá vykonávacie nariadenie v oblasti práva hospodárskej súťaže EÚ, ustanovujúce systém (→) oznámení, procesných nástrojov pre uplatňovania protimonopolného zákona, a poskytujúci Európskej komisii rozsiahle právomoci, najmä pokiaľ ide o vyšetrovanie, postihovanie porušení zákona podnikmi, a vynímanie dohôd podľa článku 81(3) Zmluvy o ES.

Cieľom prebiehajúcej revízie nariadenia č. 17 je zvýšiť účasť národných súdov a orgánov pre verejnú súťaž na uplatňovaní protimonopolného zákona EÚ (decentralizácia), a Komisii umožniť, aby použila svoje obmedzené zdroje na najvážnejšie prípady porušení a na vypracovanie potrebnej politiky. Schválenie nového základného nariadenia Radou sa očakáva v priebehu roka 2002.

(Pozri: nariadenie Rady (EHS) č. 17: Prvé nariadenie, ktorým sa vykonávajú články 85 a 86 (teraz 81 a 82) Zmluvy (Ú. v. ES 13, 21.2.1962, s. 204).)

Nedovolené stláčanie marže

Margin squeeze (stláčanie marže) predstavuje jednu z vylučovacích foriem zneužitia dominantného postavenia vertikálne integrovanou spoločnosťou. Dochádza k nej v prípadoch, kde ceny, účtované integrovanou dominantnou spoločnosťou za služby na hornom trhu, poskytované jej konkuretom a ceny, ktoré táto spoločnosť sama účtuje svojim odberateľom na spodnom trhu, sú v takom pomere, že súťaž na hornom alebo spodnom trhu je obmedzená. Margin squeeze predstavuje zneužívanie vtedy, ak je rozdiel medzi maloobchodnou cenou, ktorú účtuje dominantná spoločnosť svojim odberateľom a veľkoobchodnou cenou, ktorú účtuje konkurentom za porovnateľné služby záporný alebo nedostatočný na to, aby pokryl špecifické náklady na produkt dominantu, ktorý poskytuje vlastnú maloobchodnú službu na spodnom trhu.

Bližšie pozri: — Rozhodnutie Komisie 2003/707/EC Case COMP/C-1/37.451, 37.578, 37.579 – Deutsche Telekom AG, OJ 263/9

Negatívny atest

Ak Komisia na základe predložených faktov dospeje k záveru, že podľa článku 81(1) alebo 82 Zmluvy ES neexistujú dôvody pre prijatie opatrenia v súvislosti s určitou dohodou alebo určitým konaním, Komisia vydá negatívny atest ako formálne rozhodnutie alebo neformálne prostredníctvom (→) odporúčacieho listu. V prípadoch podľa článku 81 spoločnosti obvyčajne kombinujú svoju žiadosť o negatívny atest s oznámením pre výnimku.

Neplatnosť

Podľa článku 81(1) Zmluvy o ES dohody medzi podnikmi, ktoré obmedzujú hospodársku súťaž a môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, sú zakázané. Podľa článku 81(2) Zmluvy o ES sú neplatné, ak nie sú vyňaté zo zákazu za určitých podmienok, uvedených v článku 81(3) Zmluvy o ES.

Nepriame dôkazy

Vo všeobecnosti je pri vyšetrovaní kartelov veľmi obtiažne získať priamy dôkaz o uzavretí kartelovej dohody. Jedným zo zdrojov získania priamych dôkazov o porušení môže byť efektívny program zhovievavosti (Leniency Programme). Účastníci kartelu sa obvyčajne snažia odstrániť akékoľvek dôkazy o svojej protiprávnej činnosti, okrem prípadov, kedy majú záujem profitovať z programu zhovievavosti (Leniency Programme). Spravidla preto súťažné orgány pri preukazovaní kartelov využívajú nepriame dôkazy, ktoré na rozdiel od priamych dôkazov nepreukazujú priamo jednotlivé aspekty kartelu. K nepriamym dôkazom, využívaných pri preukazovaní kartelov, patria predovšetkým dôkazy o komunikácii (Communication Evidence) a ekonomické dôkazy (Economic Evidence).

Bližšie pozri: —Prosecuting Cartels without Direct Evidence o Agreement, OECD, Series Roundtables on Competition Policy, DAF/COMP/GF(2006)

Vhodné dať krížový odkaz na heslá: **Dôkazy o komunikácii (Communication Evidence) a Ekonomické dôkazy (Economic Evidence)**

Nepriami kupujúci

V systéme presadzovania súťažných pravidiel prostredníctvom žalôb na náhradu škody Európsky súdny dvor potvrdil, že „každá osoba“, ktorá utrpela ujmu spôsobenú porušením pravidiel hospodárskej súťaže, musí mať možnosť požadovať náhradu škody pred vnútroštátnymi súdmi. Táto zásada sa vzťahuje aj na nepriamych kupujúcich, čiže na kupujúcich, ktorí neboli v priamom kontakte s porušovateľom, ale ktorí napriek tomu utrpeli značnú ujmu v dôsledku nezákonného zvýšenia ceny, ktoré sa prostredníctvom distribučného reťazca prenieslo aj na nich.

Bližšie pozri: Zelená kniha o žalobách o náhradu škody pre porušovanie súťažných pravidiel z 19.12.2005, Biela kniha o žalobách o náhradu škody pre porušovanie súťažných pravidiel z 3.04.2008, Rozhodnutie ESD C-295-298/04 Manfredi.

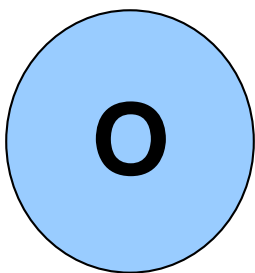
Vhodné dať krížový odkaz na heslá: **Private enforcement (Žaloby o náhradu škody pre porušenie súťažných pravidiel)**

Notifikácia

Formálna informácia, ktorú firmy poskytujú Komisii podľa protitrustového zákona a zákona o zlučovaní v niektorých situáciách a ktorá sa týka dohôd, ktoré plánujú uzatvoriť alebo ktoré uzatvorili.

Notifikácia reštriktívnych dohôd nie je povinná, ale podniky, ktoré ich vykonávajú, sa vystavujú riziku, že občianskoprávne súdy ich budú považovať za porušenie článku 81(1) Zmluvy o ES a nebudú ich vynucovať (→ *Neplatnosť*) pri uplatňovaní článku 81(2). Súčasne existuje riziko, že Komisia alebo národné kartelové orgány schvália rozhodnutia o zákaze (možno s pokutami) na základe článku 81 Zmluvy o ES. Ak podniky chcú využiť výnimku (→ *Individuálna výnimka*) alebo získať (→) negatívny atest, musia oznámiť dohodu Komisii podľa (→) nariadenia č. 17 na základe (→) formulára A/B. Notifikácia pre výnimku však nie je potrebná, ak sa na príslušnú dohodu vzťahuje (→) nariadenie o skupinovej výnimke. Notifikácia dohody poskytuje príslušným spoločnostiam imunitu voči pokutám podľa článku 15 nariadenia č. 17.

Nariadenie o zlučovaní zaväzuje podniky, aby oznámili každú koncentráciu s komunitárnym rozmerom Komisii na základe (→) formulára CO, obyčajne do jedného týždňa od uzatvorenia dohody o koncentracii. Zúčastnené podniky nesmú koncentráciu vykonať pred jej oznámením a predtým, ako ju Komisia vyhlási za zlučiteľnú so spoločným trhom.



Obrana firmy v úpadku

Formátované: Písmo: 12 pt

→ *Záchranne zlúčenie*

Oddelenie

Oddelenie jednotlivých prvkov výroby, distribúcie a služby s cieľom vnieť viac súťažných prvkov do týchto segmentov odvetvia. "Funkčné oddelenie" vyžaduje monopolné verejné siete, ktoré umožnia prístup k ich distribučnej alebo servisnej sieti (jej časti) výmenou za poplatok za umožnenie prístupu. "Štrukturálne oddelenie" vyžaduje úplné vertikálne oddelenie a núti monopolné verejné siete, aby predali svoju výrobu, distribúciu alebo servisné aktíva.

Oligopol

Trhová štruktúra s malým počtom dodávateľov, ktorí si uvedomujú svoju vzájomnú závislosť pri prijímaní strategických rozhodnutí, napríklad o cene, objeme alebo kvalite. V oligopole každá firma vie, že jej trhové správanie výrazne ovplyvní ostatných dodávateľov a ich trhové správanie. V dôsledku toho každá firma výslovne vezme do úvahy možné reakcie ostatných hráčov. V prípadoch hospodárskej súťaže tento termín je často používaný aj pre situácie, keď niekoľkí veľkí dodávatelia spoločne ovládajú konkurenčnú štruktúru a skupina menších dodávateľov sa prispôbuje ich správaniu. Veľkí dodávatelia sú potom uvádzaní ako oligopolisti. Za určitých okolností táto situácia môže byť považovaná za kolektívnu (aj spoločnú alebo oligopolnú) dominanciu.

→ *Kolúzia*

Oligopson

Oligopson predstavuje takú trhovú štruktúru, kde existuje len niekoľko kupujúcich (odberateľov). Vo všeobecnosti, pokiaľ kupujúci (odberatelia) disponujú určitým vplyvom na cenu svojich vstupov, môžu ovplyvňovať schopnosť monopolnej spoločnosti zvyšovať cenu.

Opatrenie štátu

Zákon, ministerské nariadenie, rozhodnutie alebo iný administratívny akt, schválený členským štátom. Opatrením môže byť aj nekonanie členského štátu. Komisia môže začať (→) konanie o porušení zákona, ak opatrenia štátu, prijaté vo vzťahu k (→) verejným podnikom a podnikom, ktorým členské štáty udelia špeciálne alebo výlučné práva, sú v rozpore s právom hospodárskej súťaže EÚ.

Opravné prostriedky

→ *Závazky*

Oznámenie "Carlsberg"

Oznámenie, uverejnené v Úradnom vestníku, ktorým Komisia informuje tretie strany o notifikácii a vyzýva ich, aby predložili informácie a/alebo poznámky, týkajúce sa oznámeného prípadu. Výzva obsahuje stručné zhrnutie prípadu a je uverejnená v Úradnom vestníku so súhlasom strán, ktorých sa záležitosť priamo týka. Túto možnosť získania informácií o prípade Komisia prvý raz využila v prípade "Carlsberg" v roku 1992. Na rozdiel od oznámenia (→) podľa článku 19(3) oznámenie "Carlsberg" je neutrálne a neposkytuje údaje o predbežnom stanovisku Komisie.

Pokiaľ ide o zlúčenia, Komisia je povinná uverejniť skutočnosť, že bola oznámené zlúčenie, a súčasne uviesť mená zúčastnených strán, charakter koncentrácie a príslušný ekonomický sektor.

(Pozri: Oznámenie o predchádzajúcej notifikácii spoločného podniku: prípad 34.281 *Carlsberg-Tetley* (Ú. v. ES C 97, 16.4.1992, s.21); článok 4(3) nariadenia o zlučovaní.)

Oznámenie „de minimis“

Oznámenie Komisie vysvetľujúce, za akých podmienok dopad dohody alebo postupu na hospodársku súťaž na spoločnom trhu môže byť z jej hľadiska považovaný za nemerateľný, t. j. kedy úhrnný trhoví podiel zúčastnených podnikov zostane pod určitými limitmi. Okrem toho dohody medzi malými a strednými podnikmi sú považované za dohody, ktoré zriedka môžu významne ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi alebo hospodársku súťaž na spoločnom trhu; v každom prípade, za normálnych okolností nebudú pre Spoločenstvo dost' zaujímavé na to, aby odôvodnili zásah. Stručne povedané, dohody alebo postupy, spadajúce do oznámenia „de minimis“, sú považované za málo dôležité pre Spoločenstvo a nie sú skúmané Komisiou v zmysle práva hospodárskej súťaže ES. Národné orgány pre hospodársku súťaž však môžu preskúmať niektoré prípady.

(Pozri: oznámenie Komisie o dohodách malého významu, ktoré podstatne neobmedzujú hospodársku súťaž podľa článku 81(1) Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (de minimis) (Ú. v. ES C 368, 22.12.2001).)

Oznámenie Komisie

Interpretačný text, ktorý schválila Komisia, aby uľahčila uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže a zabezpečila transparentnosť a právnu istotu s ohľadom na administratívnu prax Komisie. Tieto texty sú niekedy uvádzané aj ako smernice a uverejňované v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*. Môžete ich nájsť aj na internetovej stránke GR pre Hospodársku súťaž.

Oznámenie o námietkach (SO)

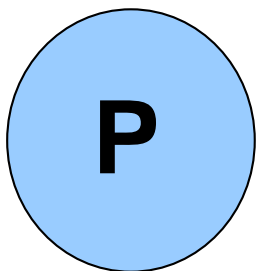
Písomné oznámenie, ktoré Komisia musí adresovať osobám alebo podnikom pred schválením rozhodnutia, ktoré negatívne ovplyvní ich práva. Táto povinnosť Komisie vyplýva z práv adresáta na obhajobu, ktoré vyžadujú, aby im bola poskytnutá príležitosť na oznámenie ich stanoviska, týkajúceho sa každej námietky, ktorú Komisia chce uviesť v rozhodnutí. SO musí obsahovať všetky námietky, z ktorých Komisia chce vychádzať vo svojom konečnom rozhodnutí. SO je dôležitý procedurálny krok, s ktorým sa počíta vo všetkých konaniach o hospodárskej súťaži, v ktorých Komisia má právo prijať negatívne rozhodnutia.

(Pozri: článok 19(1) nariadenia č. 17; článok 18(3) nariadenia o zlučovaní.)

Oznámenie podľa článku 19(3)

~~Oznámenie, uverejnené v Úradnom vestníku, ktorým Komisia informuje podniky, združenia podnikov a širokú verejnosť o svojom zámere povoliť alebo poskytnúť výnimku pre určitú oznámenú dohodu podľa článku 81 Zmluvy o ES. Oznámenie by malo obsahovať zhrnutie príslušnej žiadosti alebo notifikácie, a vyzvať všetky zúčastnené tretie strany, aby predložili svoje pripomienky v lehote nie kratšej ako jeden mesiac. Uverejnenie bude brať do úvahy legítimný záujem podnikov na ochrane ich obchodných tajomstiev.~~

~~(Pozri: článok 19(3) nariadenia č. 17.)~~



Paralelný obchod (paralelný dovoz)

Obchod s výrobkami, ktorý sa uskutočňuje mimo oficiálneho distribučného systému, vytvoreného určitou firmou. Firmy prostredníctvom vlastného distribučného systému môžu spôsobiť rozdiely v cenách pre rôzne krajiny, využívajúc národné rozdiely v správaní spotrebiteľov. „Paralelní“ obchodníci kupujú výrobky

v krajinách, kde sú predávané za nižšie ceny, a predávajú ich v krajinách s vysokými cenami. Takto vytvorený tok výrobkov sa nazýva paralelný obchod.

Parazitovanie

Parazitovanie vzniká, keď jedna firma (alebo jednotlivec) využíva činnosti a úsilie druhej firmy (jednotlivca) bez zaplatenia nákladov alebo ich časti. Napríklad, maloobchodná predajňa sa môže na začiatku rozhodnúť, že investuje prostriedky do zaškolenia svojich zamestnancov, ktorí ukážu potenciálnym zákazníkom, ako určitý kuchynský spotrebič funguje, aby rozšírila jeho predaj. Zákazníci sa však môžu neskôr rozhodnúť, že kúpia výrobok od iného maloobchodníka, ktorý ho vie predat' za nižšiu cenu, pretože jeho obchodnou stratégiou je zaobísť sa bez tohto školenia a predvádzania, a tým zabrániť vzniku príslušných nákladov. Tento druhý maloobchodník je potom považovaný za obchodníka "parazitujúceho" na úsilí a nákladoch, ktoré vznikli prvému maloobchodníkovi, ktorý následne stratí motiváciu, aby pokračoval v predvádzaní výrobku.

Pasívne predaje

Predaje uskutočnené bez výslovnej žiadosti jednotlivých zákazníkov, vrátane dodávky výrobkov alebo služieb týmto zákazníkom. Predaje vytvorené všeobecnou reklamou alebo propagáciou v médiách alebo na internete, ktorá sa dostane k zákazníkom na výhradných územiach alebo k výhradným skupinám zákazníkov iných distribútorov, ale súčasne je odôvodneným spôsobom preniknutia k zákazníkom mimo týchto území alebo skupín zákazníkov (napríklad na nevýhradných územiach alebo na vlastnom území), sú obvyčajne považované za pasívne. Obmedzenia pasívnych predajov vo vertikálnych dohodách sú striktné obmedzenia a nepatria do rozsahu nariadenia Komisie o skupinovej výnimke pre vertikálne obmedzenia.

(Pozri: nariadenie Komisie 2790/99 o uplatňovaní článku 81(3) Zmluvy na niektoré kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov (Ú. v. ES L 336, 22.12.1999); oznámenie Komisie – smernice o vertikálnych obmedzeniach (Ú. v. ES C 291, 13.10.2000).)

← → *Aktívne predaje*

Plnofunkčný spoločný podnik

Vytvorenie spoločného podniku, ktorý vykonáva na trvalom základe všetky funkcie samostatného ekonomického subjektu, je koncentráciou v zmysle odseku 1 písmeno b) článku 3 Nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Nariadenie ES o fúziách). Aby bolo možné spoločný podnik označiť ako "plnofunkčný", musí na trvalom základe vykonávať všetky funkcie autonómneho hospodárskeho subjektu. Takýto spoločný podnik prináša trvalú zmenu do štruktúry dotknutých podnikov. Plnofunkčný spoločný podnik musí pôsobiť na trhu a zároveň vykonávať funkcie bežne vykonávané podnikmi pôsobiacimi na tom istom trhu. Musí mať manažment, ktorý každodenne vykonáva svoju činnosť a má prístup k dostatočným zdrojom vrátane peňažných prostriedkov, pracovníkov a aktív (hmotných a nehmotných), aby na trvalom základe vykonával svoje podnikateľské aktivity v oblasti vymedzenej v dohode o založení spoločného podniku. Spoločný podnik nie je plnofunkčný, ak preberie len jednu presne určenú funkciu v rámci podnikateľských aktivít svojich materských podnikov bez toho, aby mal prístup k trhu. Toto je napríklad prípad, keď sa činnosť spoločných podnikov obmedzuje na výskum a vývoj alebo na výrobu. Takéto spoločné podniky sú pridružené k podnikateľskej činnosti ich materských spoločností. Rovnako sem patrí aj prípad, keď činnosť spoločného podniku sa v podstate obmedzuje na distribúciu alebo predaj výrobkov jeho materských spoločností, a teda v podstate funguje ako ich obchodné zastúpenie.

Bližšie pozri: článok 3 ods. 4 Nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Nariadenie ES o fúziách), Commission Consolidated Jurisdictional Notice under Council Regulation (EC) No. 139/2004 on the control of concentration between undertakings, § 9 ods. 5 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

Podmienky

Požiadavky, uložené Komisiou, ktoré príslušné strany musia bezvýhradne splniť, aby umožnili Komisii vyhlásiť inak nezlučiteľnú koncentráciu za zlučiteľnú so spoločným trhom, alebo poskytnúť výnimku inak nezákonnej dohode.

(Pozri: článok 8 nariadenia č. 17; článok 6(2) a 8(2) nariadenia o zlučovaní; oznámenie Komisie o opravných prostriedkoch, odsek 12 (Ú. v. ES C 68, 2.3.2001, s. 3).)

(→) *Povinnosti*

Podnik

Pre účely protimonopolného zákona EÚ každý subjekt, ktorý vykonáva ekonomickú činnosť, t. j. činnosť, spočívajúcu v ponúkaní výrobkov alebo služieb na danom trhu, bez ohľadu na právny štatút a spôsob financovania tohto subjektu, je považovaný za podnik. Aby naplnil túto definíciu, jeho cieľom nesmie byť dosiahnutie zisku, pričom z tejto definície nie sú vylúčené ani verejné orgány.

Pravidlá, ktorými sa riadia koncentrácie, hovoria o "zúčastnených podnikoch", t. j. priamych účastníkoch zlúčenia alebo získania kontroly.

(Pre podrobnosti pozri: oznámenie Komisie o pojme zúčastnené podniky (Ú. v. ES C 66, 2.3.1998).)

Podporné obmedzenia

Obmedzenia účastníkov dohody (vrátane dohody o vytvorení koncentrácie), ktoré netvoria hlavný predmet dohody, ale priamo súvisia s a sú potrebné pre riadne fungovanie cieľov, sledovaných dohodou. Príkladom v oblasti dohôd o spolupráci by bol záväzok v rámci (→) dohody o výskume a vývoji nevykonávať, nezávisle alebo spolu s tretími stranami, výskum a vývoj v oblasti, na ktorú sa vzťahuje dohoda. Príkladom obmedzenia podporujúceho koncentráciu je konkurenčná doložka, ktorú kupujúci ukladá predávajúcemu na prechodné obdobie.

(Pozri: články 6(1)b a 8(2) nariadenia o zlučovaní; oznámenie Komisie o obmedzeniach, priamo súvisiacich s a potrebných pre koncentrácie (Ú. v. ES C 188, 4.7.2001, s. 5).)

Pokuta

Peňažný trest, uložený rozhodnutím Komisie podniku za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže ES.

(Pozri najmä článok ~~2345~~ nariadenia č. 1/~~20037~~ a článok 14 nariadenia o zlučovaní.)

Poradný výbor

Výbor zložený zo zástupcov členských štátov, s ktorým Komisia konzultuje v protimonopolných prípadoch a prípadoch zlúčenia, ak sa s týmito konzultáciami uvažuje. Predbežný návrh rozhodnutia Komisie bude predložený a prerokovaný s príslušným poradným výborom. Poradný výbor vydá stanovisko, ktoré sa vezme do úvahy v konečnom rozhodnutí Komisie.

(Pozri: článok ~~14 Nariadenia 1/200340 nariadenia č. 17~~ a článok 19 nariadenia o zlučovaní.)

Postup AKZO

Procedurálny predpis, ustanovený Európskym súdnym dvorom, ktorý bol vložený aj do mandátu vyšetrovateľa a ktorý sa týka zverejňovania dôverných dokumentov alebo obchodných informácií Komisiou. Tento predpis hovorí, že ak Komisia má v úmysle zverejniť informáciu, zatiaľ čo spoločnosť, ktorá ju poskytla, si želá, aby sa s touto informáciou zaobchádzalo ako s komerčne citlivou informáciou (obchodným tajomstvom alebo inou dôvernou informáciou), Komisia bude informovať túto spoločnosť písomne o svojom zámere a o jeho dôvodoch. Ak príslušná spoločnosť bude ďalej namietat' proti zverejneniu tejto informácie, ale Komisia zistí, že informácia nie je chránená a preto môže byť zverejnená, toto zistenie bude uvedené v zdôvodnenom rozhodnutí. Toto rozhodnutie musí byť oznámené príslušnej spoločnosti, ktorá musí dostať príležitosť na to, aby predložila svoj prípad Európskemu súdu prvej inštancie s cieľom dosiahnuť revíziu rozhodnutia Komisie. Informácia nesmie byť zverejnená skôr ako jeden týždeň po oznámení rozhodnutia.

(Pozri: Rozsudok Európskeho súdneho dvora z 24. júna 1986 v prípade 53/85 AKZO Chemie BV a AKZO Chemie UK Ltd v Komisia, [1986] ECR, s.1965, odsek 29; článok 9 rozhodnutia Komisie z 23. mája 2001 o právomociach vyplývajúcich z poverenia vyšetrovateľov v niektorých protimonopolných konaniach (Ú. v. ES L 162, 19.6.2001, s. 21).)

Postup nenamietania

Špeciálny postup, ustanovený v niektorých vykonávacích nariadeniach o (→) skupinovej výnimke a ostatných (→) vykonávacích nariadeniach, ktorého cieľom je zjednodušiť postupy poskytovania výnimiek nevznesením námietok voči oznámenej dohode v lehote, definovanej v týchto nariadeniach. Týmto spôsobom Komisia udelí individuálne výnimky (v dopravných nariadeniach) alebo udelí dohodám skupinovú výnimku (v nariadení o prevode technológií).

(Pozri: nariadenie Rady č. 1017/68 z 19.7.1968 o železničnej, cestnej a vnútrozemskej vodnej doprave (Ú. v. ES L 175, 23.7.1968, s. 1); nariadenie Rady č. 4056/86 z 22. 12. 1986 o námornej doprave (Ú. v. ES L 378, 31.12.1986, s.4); nariadenie Rady č. 3975/87 zo 14. 12. 1987 o leteckej doprave (Ú. v. ES L 374, 31.12.1987, s. 1); nariadenie Komisie č. 240/96 z 31. 12. 1996 o niektorých kategóriách dohôd o prevode technológií (Ú. v. ES L 31, 9.2.1996, s. 2).)

Potenciálna konkurencia

Tlak vyvíjaný na etablované firmy možnosťou, že nové alebo existujúce firmy vstúpia na určitý trh (→ *Možný konkurent*). Nové firmy môžu prilákať nadštandardné zisky, ktoré na tomto trhu dosiahli etablované firmy, možno v dôsledku slabej konkurencie. Ďalšie firmy vstupujúce na trh zvýšia celkové dodávané množstvo, čo povedie k poklesu cien a zániku nadštandardných ziskov. Čiže možnosť vstupu na trh má určitý "disciplinárny účinok" na správanie etablovaných firiem. Hrozba potenciálnej konkurencie je však pomerne malá v prípade, že existujú veľké (→) prekážky vstupu.

Potenciálny konkurent

Firma je považovaná za potenciálneho konkurenta, ak existuje dôkaz, že táto firma by mohla uskutočniť alebo pravdepodobne uskutoční ďalšie investície alebo vynaloží iné nevyhnutné náklady na zmenu výroby, aby mohla vstúpiť na príslušný trh, v dôsledku malého a trvalého zvýšenia cien. Toto posúdenie musí vychádzať z reálnych predpokladov: len teoretická možnosť vstupu na trh nestačí. Vstup na trh musí byť dostatočne rýchly, aby hrozba možného vstupu ovplyvnila správanie účastníkov trhu. To obvyčajne znamená, že vstup sa musí uskutočniť v krátkom období, napríklad v období nepresahujúcom jeden rok pre účely nariadenia o skupinovej výnimke pre vertikálne obmedzenia. V jednotlivých prípadoch je však možné vziať do úvahy aj dlhšie obdobia. Obdobie, ktoré spoločnosti, ktoré už pôsobia na trhu, potrebujú na prispôbenie svojich kapacít, môže byť použité ako kritérium pre určenie tohto obdobia.

(Pozri: oznámenie Komisie o definícii relevantného trhu pre účely práva hospodárskej súťaže spoločenstva, odsek 24 (Ú. v. ES C 372, 9.12.1997, s. 5); rozhodnutie Komisie 90/410/EHS v prípade *Elopak/Metal Box-Odin* (Ú. v. ES L 209, 8.8.1990, s. 15); smernice o vertikálnych obmedzeniach, odsek 26 (Ú. v. ES C 291, 13.10.2000, s. 1).)

Používanie jednej značky

Tento termín zahŕňa povinnosť nekonkurovať aj „vnútenie množstva“ (quantity forcing). Povinnosť nekonkurovať je povinnosť alebo stimulačný program v dohode o dodávkach alebo distribúcii, ktorá (-ý) zakazuje odberateľovi vyrábať, kupovať, predávať alebo ďalej predávať výrobky, konkurujúce zmluvným výrobkom, alebo ho núti, aby kúpil od dodávateľa aspoň 80% množstva tohto typu výrobku, ktoré potrebuje. Vnútenie množstva kupujúcemu je miernejšou formou povinnosti nekonkurovať, pričom stimuly alebo povinnosti, dohodnuté medzi dodávateľom a odberateľom, nútia odberateľa, aby sústredil svoj nákup z väčšej časti, ktorá však nepresiahne 80%, na značku (-y) jedného dodávateľa. Používanie jednej značky môže mať formu priamej povinnosti nekupovať konkurenčné značky (často nazývané ako "zaviazanie"), ale môže mať napríklad aj formu minimálnych nákupných požiadaviek, programov množstevných zliav alebo programov vernostných zliav. Možné konkurenčné riziká sú (→) uzatvorenie trhu pre konkurenčných dodávateľov, uľahčenie (→) kolúzie medzi dodávateľmi v prípade kumulatívneho použitia, a ak odberateľom je maloobchodník, strata „in-store“ ? (→) súťaže medzi značkami.

Povinnosť nekonkurovať

→ *Používanie jednej značky*

Povinnosti

Požiadavky, ktoré Komisia kladie na podniky, aby mohla vyňať oznámenú dohodu alebo vyhlásiť oznámenú koncentráciu za zlučiteľnú so spoločným trhom (→ *Podmienky*). Porušenie týchto povinností môže viesť k zrušeniu rozhodnutia Komisie.

(Pozri: článok 8 nariadenia č. 17; články 6(2) a 8(2) nariadenia o zlučovaní; oznámenie Komisie o opravných prostriedkoch (Ú. v. ES C 68, 2.3.2001, s. 3).)

Pravidelná platba pokuty

Komisia môže na základe rozhodnutia uložiť pravidelné platby pokút, aby prinútila podnik skončiť s porušovaním pravidiel hospodárskej súťaže v súlade so skorším rozhodnutím. V tomto prípade je určená denná čiastka, ktorá musí byť zaplatená za každý deň pokračovania porušovania po dni, ustanovenom v tomto rozhodnutí.

Komisia má rovnakú právomoc, ak podnik odmietne poskytnúť úplné a správne informácie, požadované na základe rozhodnutia, alebo sa podrobiť vyšetrovaniu, nariadenému na základe rozhodnutia.

(Pozri: článok 16 nariadenia č. 17; článok 15 nariadenia o zlučovaní.)

Právo duševného vlastníctva (PDV)

Všeobecný termín pre postúpenie vlastníckych práv, napríklad prostredníctvom patentov, autorských práv alebo obchodných značiek. Tieto vlastnícke práva poskytujú držiteľovi výhradné právo na využitie inovácie. Držiteľ má takto monopolnú právomoc na používanie príslušného výrobku, obvyčajne počas určeného obdobia a v rámci určenej geografickej oblasti. Táto právomoc umožňuje držiteľovi práva duševného vlastníctva, aby obmedzil napodobňovanie a kopírovanie príslušného výrobku. PDV bránia (→) parazitovaniu ostatných spoločností a tvoria stimuly pre úsilie v oblasti výskumu a vývoja.

← → *Súťaž v rámci značky*

Predbežné opatrenia

1. Ochranné opatrenia, uložené firmám Komisiou v súvislosti s prípadom hospodárskej súťaže, v ktorom ešte nebolo dosiahnuté konečné rozhodnutie o podstate, ktorých cieľom je zabrániť protisúťažnému správaniu, vedúcemu k trvalej škode pred uložením sankcií. Predbežné opatrenia môžu byť prijaté z iniciatívy Komisie, ale často sú požadované spolu s formálnou sťažnosťou. Môžu byť povolené, ak sú splnené obe nasledujúce podmienky:

- správanie firmy evidentne tvorí porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, a
- existuje naliehavá potreba, t. j. riziko, že žiadateľovi vznikne vážna a nenapraviteľná škoda.

Napríklad spoločnosť, ktorej existencia je ohrozená možným protisúťažným správaním inej spoločnosti, môže požiadať, aby Komisia vyšetrila záležitosť podľa práva hospodárskej súťaže, a súčasne požiadať Komisiu, aby zakázala príslušné správanie až do skončenia vyšetrovania formálnym rozhodnutím.

(Pozri: príkaz Európskeho súdneho dvora v prípade 792/97 R *Camera Care v Komisia* [1980] ECR, s.119, odseky 12-21).

Komisia môže prijať predbežné opatrenia aj v prípadoch zlúčenia, aby zabránila vykonaniu koncentrácií pred ich schválením Komisiou. Nariadenie o zlučovaní zakazuje ich vykonanie pred schválením Komisiou s cieľom zabrániť trvalým zmenám v štruktúre trhu, kým nebude isté, že boli skutočne splnené podmienky pre schválenie koncentrácie.

(Pozri: články 7 a 8(4) nariadenia o zlučovaní.)

2. Predbežné opatrenia môžu byť povolené aj predsedom Súdu prvej inštancie s cieľom zabrániť vzniku vážnej a nenapraviteľnej škody spoločnosti prostredníctvom vykonania rozhodnutia Komisie, ktorého právoplatnosť je spochybnená tou istou spoločnosťou v hlavnom konaní.

(Pozri: články 104-110 procesných predpisov Súdu prvej inštancie).

Prejednanie (vyšetrovanie)

Príležitosť pre strany, ktorým Komisia adresovala námietky pre porušenie práva hospodárskej súťaže EÚ, aby oznámili svoje stanoviská. Aby rešpektovala právo strán na vypočutie, Komisia sa musí vo svojich konečných rozhodnutiach zaoberať len námietkami, pri ktorých strany dostali možnosť pre vyjadrenie svojho stanoviska. To sa obvyčajne robí písomne a – na žiadosť strán – ústne na stretnutí so službami Komisie, na ktorých sú prítomní

aj zástupcovia členských štátov. Ústne prejednanie vedie (→) vyšetrovateľ. Podobne, ak Komisia odmietne sťažnosť, alebo naopak vznesie námietky, týkajúce sa záležitosti, v súvislosti s ktorou dostala sťažnosť, musí poskytnúť sťažovateľovi príležitosť pre oznámenie jeho stanovisk. Okrem toho sťažovateľa a tretie strany, ktoré prejavia dostatočný záujem, majú právo na písomné prejednanie a súčasne môžu dostať príležitosť na rozvinutie svojich stanovisk na ústnom pojednávaní.

Prekážky vstupu

Prekážky vstupu sú faktory, ktoré bránia spoločnostiam vstúpiť na určitý trh. Prekážky vstupu môžu vyplývať napríklad zo štruktúry konkrétneho trhu (napr. odvetvie utopených nákladov, vernosť spotrebiteľov určitej značky existujúcich výrobkov) alebo správania firiem etablovaných na trhu. Treba dodať, že aj vlády môžu byť zdrojom prekážok vstupu (napr. prostredníctvom licenčných požiadaviek a iných predpisov).

Prenesenie zvýšenia ceny

Ak priamy zákazník porušovateľa súťažných pravidiel plne alebo čiastočne preniesol nezákonné zvýšenie ceny na svojich vlastných zákazníkov (nepriamych kupujúcich), môže sa porušovateľ pri svojej obhajobe odvolať na toto prenesenie zvýšenia ceny proti žalobnému návrhu o náhradu škody argumentujúc, že žalobca neutrpel žiadnu stratu, pretože preniesol zvýšenie cien na svojich zákazníkov. Európsky súdny dvor uvádza, že nárok na náhradu škody má každý, kto bol poškodený a vie preukázať dostatočnú príčinnú súvislosť s porušením. Vzhľadom na tieto súvislosti by mali mať porušovatelia možnosť odvolať sa na prenesenie zvýšenia ceny na ďalšie subjekty. Zamietnutie takejto možnosti by viedlo k nespravodlivému obohateniu sa kupujúcich, ktorí preniesli zvýšenie ceny na ďalšie osoby a k neprimeranej viacnásobnej kompenzácii za nezákonné zvýšenie ceny žalovaným.

Bližšie pozri: Zelená kniha o žalobách o náhradu škody pre porušovanie súťažných pravidiel z 19.12.2005, Biela kniha o žalobách o náhradu škody pre porušovanie súťažných pravidiel z 3.04.2008.

Vhodné dať krížový odkaz na heslá: **Private enforcement (Žaloby o náhradu škody pre porušenie súťažných pravidiel); Indirect Purchasers (nepriami kupujúci)**

Priamy dôkaz o karteli

Bezprostredný dôkaz z prvej ruky o najzávažnejšej forme horizontálnych dohôd – karteli – pochádzajúci priamo od jedného alebo viacerých účastníkov kartelových stretnutí a za normálnych okolností priamo preukazujúci účasť podnikateľov v karteli. Typickým príkladom sú písomné kartelové dohody, zápisy z kartelových stretnutí a rokovaní alebo ručne písané poznámky urobené účastníkom kartelu. Miera vierohodnosti takýchto informácií je zvyčajne vysoká, nie je ľahké ich spochybniť či vyvrátiť a vyžadujú si preto len malé alebo žiadne podporenie inými dôkazmi.

Prístup k spisu Komisie

Právo fyzických alebo právnických osôb, ktoré sú účastníkmi vyšetrovania, vedeného Komisiou, nahliadnuť do spisu Komisie, kedykoľvek Komisia navrhne prijatie rozhodnutia, ktoré by bolo nepriaznivé pre tieto strany. Prístup je umožnený v priebehu správneho konania ku všetkým dokumentom v príslušnom prípade, s výnimkou vnútorných dokumentov Komisie, obchodných tajomstiev iných spoločností a ostatných dôverných informácií. Prístup k spisu je teda jednou z hlavných procedurálnych záruk, ktoré majú chrániť práva na obhajobu strán.

(Pozri: článok 18(3) nariadenia o zlučovaní; články 6 a 13(1) nariadenia č. 2842/98 o vypočítaní strán v niektorých konaniach podľa článkov 81 a 82 Zmluvy o ES; oznámenie Komisie o vnútorných procedurálnych pravidlách pre spracovanie žiadostí o prístup k spisu (Ú. v. ES C 23, 23.1.1997, s.3).).

→ Vyšetrovateľ

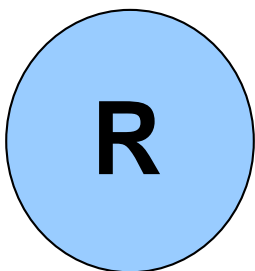
Program zhody

Vnútorná politika spoločností, ktorej cieľom je zabezpečiť, aby spoločnosť dodržiavala všetky pravidlá hospodárskej súťaže pri všetkých svojich podnikateľských činnostiach. V programe zhody spoločnosť zaškoľuje svojich zamestnancov o pravidlách hospodárskej súťaže a radí im, ako majú zabrániť dohodám alebo praktikám, ktoré obmedzujú hospodársku súťaž, pri svojich obchodných činnostiach a kontaktoch s konkurentmi. Niektoré

programy zhody súčasne uvádzajú, aké opatrenia musia byť prijaté, ak zamestnanci zistia, že dohoda alebo prax, na ktorej sa spoločnosť zúčastňuje, porušuje pravidlá hospodárskej súťaže.

Protitrustová (legislatíva)

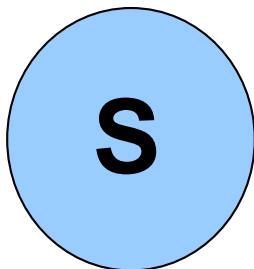
Oblasť práva a politiky hospodárskej súťaže. V kontexte EÚ sú bežne uvádzané ako "protitrustové" predpisy, ktorými sa riadia protisúťažné dohody a konanie (kartely a iné formy kolúzie), vychádzajúce z článku 81 Zmluvy o ES, aj predpisy, ktorými sa zakazuje zneužitie (existujúceho) dominantného postavenia, vychádzajúce z článku 82 Zmluvy o ES.



Relevantný trh

Definícia relevantného trhu je nástroj, ktorý umožňuje identifikovať a definovať hranice konkurencie medzi firmami. Určuje rámec, v ktorom Komisia uplatňuje princípy politiky hospodárskej súťaže. Hlavným cieľom definície trhu je systematicky identifikovať konkurenčné obmedzenia, ktorým čelia príslušné podniky. Definícia trhu umožňuje okrem iného vypočítať príslušné (→) trhové podiely podnikov, pôsobiacich na relevantnom trhu, ktoré poskytujú dôležité informácie, týkajúce sa (→) trhovej sily pre účely posúdenia dominance (→ *Dominantné postavenie*). Relevantný trh je definovaný výrobkom aj geografickými faktormi. Vo všeobecnosti relevantný trh výrobkov zahŕňa všetky výrobky a/alebo služby, ktoré sú považované za zameniteľné alebo nahraditeľné (→ *Zameniteľnosť*) z dôvodu charakteristiky výrobkov, cien a plánovaného použitia. Do úvahy treba vziať aj výrobky a/alebo služby, ktoré by mohli byť okamžite uvedené na trh inými výrobcami bez významných nákladov na zmenu (výroby), alebo možnými konkurentmi pri rozumných nákladoch a v krátkom čase. Relevantný geografický trh zahŕňa oblasť, v ktorej sa príslušné podniky zúčastňujú na ponuke a dopyte po výrobkoch alebo službách, v ktorej sú podmienky hospodárskej súťaže dostatočne homogénne a ktorá môže byť odlišená od susedných oblastí, pretože podmienky hospodárskej súťaže v týchto oblastiach sú podstatne odlišné.

(Pozri: oznámenie Komisie o definícii relevantného trhu pre účely práva hospodárskej súťaže spoločenstva (Ú. v. ES C 372, 9.12.1997, s. 5).)



Selektívna distribúcia

Distribučný systém, v ktorom dodávateľ uzatvára (vertikálne) dohody s obmedzeným počtom vybraných predajcov v rovnakej geografickej oblasti. Dohody o selektívnej distribúcii na jednej strane obmedzujú počet autorizovaných distribútorov. Na druhej strane zakazujú predaj neautorizovaným distribútorom: tým zostávajú autorizovaným predajcom ako potenciálni kupci len iní určení predajcovia a koneční odberatelia. Selektívna distribúcia sa takmer vždy používa na distribúciu značkových konečných výrobkov.

Možné riziká hospodárskej súťaže spočívajú v obmedzení súťaže v rámci jednej značky, uľahčení (→) kolúzie medzi dodávateľmi alebo odberateľmi a vylúčení určitého typu (-ov) distribútorov, najmä v prípade kumulatívnych účinkov paralelných sietí selektívnej distribúcie na trhu. Čisto kvalitatívna selektívna distribúcia je vo všeobecnosti považovaná za distribúciu, na ktorú sa nevzťahuje zákaz článku 81(1) Zmluvy o ES, ak sú splnené tri podmienky. Po prvé, typ príslušného výrobku musí vyžadovať selektívny distribučný systém. Po druhé, distribútori musia byť vybraní na základe objektívnych kritérií kvalitatívneho charakteru. Po tretie, určené kritériá nesmú presahovať to, čo je nevyhnutné.

→ *Vertikálna dohoda*

Sila kupujúceho

Schopnosť jedného alebo viacerých kupujúcich, vychádzajúca z ich ekonomického významu na príslušnom trhu, získať výhodné kúpne podmienky od svojich dodávateľov. Sila kupujúceho je dôležitým aspektom v analýze hospodárskej súťaže, pretože silní kupujúci môžu zvýšiť disciplínu cenovej politiky silných predávajúcich a tým vytvoriť "rovnováhu síl" na príslušnom trhu. Sila kupujúceho však nemusí mať nevyhnutne pozitívny účinok. Napríklad, ak silný kupujúci narazí na slabých predávajúcich, výsledok môže byť horší, než v prípade slabého kupujúceho. Účinky sily kupujúceho závisia aj od toho, či kupujúci má silu predávajúceho na dolnom trhu.

Skupinová výnimka (nariadenie)

Nariadenie vydané Komisiou alebo Radou podľa článku 81(3) Zmluvy o ES, uvádzajúce podmienky, za ktorých niektoré typy dohôd sú oslobodené od zákazu reštriktívnych dohôd, ustanoveného v článku 81(1) Zmluvy o ES. Ak dohoda spĺňa podmienky, uvedené v nariadení o skupinovej výnimke, individuálna notifikácia tejto dohody nie je potrebná: dohoda je automaticky platná a vykonateľná. Nariadenia o skupinovej výnimke existujú napríklad pre vertikálne dohody, dohody o výskume a vývoji, dohody o špecializácii, dohody o prevode technológií a dohody o distribúcii motorových vozidiel.

Skutočný konkurent

Firma, ktorá v súčasnosti pôsobí na tom istom relevantnom trhu ako vyšetrovaná spoločnosť, alebo ktorá môže prejsť na výrobu príslušných výrobkov a predávať ich v krátkej dobe bez toho, aby jej vznikli významné dodatočné náklady alebo riziká v dôsledku malého a trvalého zvýšenia relatívnych cien (okamžitá nahraditeľnosť ponuky).

(Pozri: oznámenie Komisie o definícii relevantného trhu pre účely práva hospodárskej súťaže Spoločenstva (Ú. v. ES 372, 9.12.1997, s. 5).)

Služby všeobecného ekonomického záujmu

Služby ekonomického charakteru, ktorých poskytovanie je vo všeobecnom záujme. Napríklad základné, verejne dostupné dodávky energie, poskytovanie telekomunikačných, poštových a dopravných služieb, dodávky vody a likvidácia odpadu. Členské štáty sú v prvom rade zodpovedné za definovanie toho, čo považujú za služby všeobecného ekonomického záujmu, na základe špecifickej charakteristiky príslušných činností. Ich definície však podliehajú kontrole Komisie, zameranej na zisťovanie zjavných chýb, ak členské štáty špeciálne poveria podniky v zmysle článku 86(2) zmluvy o ES poskytovaním služieb všeobecného ekonomického záujmu. Presná definícia konkrétnej úlohy, ktorou bol podnik poverený, je dôležitým prvkom pre posúdenie, či a do akej miery existuje dôvod, aby štát poskytol výlučné práva alebo prostriedky tomuto podniku s cieľom zabezpečiť splnenie tejto úlohy.

(Pozri aj: článok 16 Zmluvy o ES; oznámenie Komisie z 20.9.2000, služby všeobecného záujmu v Európe (Ú. v. ES C 17, 19.1.2001); správa Komisie adresovaná Laekenskej Európskej rade zo 17.10.2001, služby všeobecného záujmu (COM(2001)598 final).)

Smernice

→ *Oznámenie Komisie*

Spplnomocňujúce nariadenie

Legislatívny akt, ktorým Rada oprávňuje Komisiu, aby schválila sekundárnu legislatívu spoločenstva (vo forme nariadení alebo smerníc), napríklad nariadenia o skupinovej výnimke alebo vykonávacie nariadenia.

Spoločná kontrola

Spoločná kontrola existuje, ak dva alebo viacero podnikov alebo osôb má možnosť vykonávať rozhodujúci vplyv nad iným podnikom. Rozhodujúci vplyv v tomto zmysle obyčajne znamená právomoc zablokovat konania, ktoré určujú strategické komerčné správanie podniku. Spoločná kontrola môže byť získaná podľa zákona alebo *de facto*.

(Pozri ďalej: oznámenia Komisie o pojme úplne funkčné spoločné podniky a o pojme koncentrácia (Ú.v. ES C 66, 2.3.1998, s.1 a 5).)

Spoločný podnik

~~Združenie firiem alebo jednotlivcov, vytvorené za účelom vykonania určitého obchodného projektu. Podľa pravidiel hospodárskej súťaže spoločenstva spoločné podniky sú podniky, ktoré sú spoločne kontrolované dvoma alebo viacerými inými podnikmi. V praxi spoločné podniky zahŕňajú vykonávajú celý rad činností, od zlučovacieh činností po spoluprácu pri určitých funkciách, ako sú výskum a vývoj, výroba alebo distribúcia. Úplne funkčné spoločné podniky, ktoré pôsobia na trhu nezávisle od svojich materských spoločností, sú považované za koncentrácie podľa nariadenia o zlučovaní.~~

~~(Pozri: článok 3(2) nariadenia o zlučovaní).~~

Správca (majetku)

Právnická alebo fyzická osoba, poverená v prípadoch zlúčenia spoločností, aby dohliadala na plnenie (→) záväzkov, a aby prispela k ich plneniu, ak to je potrebné. Správca vymenujú strany, ktoré ponúkli záväzky Komisii, so súhlasom Komisie. Jeho právomoci a povinnosti sú uvedené v mandáte správcu, dohode uzatvorenej medzi správcou a stranami – opäť so súhlasom Komisie. Správca má obyčajne právo navrhovať a v prípade potreby ukladať stranám opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť splnenie záväzkov, ako aj nezrušiteľný mandát zbaviť sa majetku podniku alebo podnikov, ktoré majú byť predané, za nulovú cenu, ak tak strany neurobia v danej lehote.

(Pozri: oznámenie Komisie o opravných prostriedkoch (Ú. v. ES C 68, 2.3.2001, s.3).)

Sťažnosť

Žiadosť fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá uplatňuje legitímny záujem, aby Komisia vyšetrila údajné porušenie práva hospodárskej súťaže EÚ a skoncovala s ním. Formálne sťažnosti zaväzujú Komisiu, aby konala zistila, že došlo k porušeniu, alebo odmietla sťažnosť) a poskytujú sťažovateľovi určité procedurálne práva. Medzi ne patrí právo na vypočutie a – v konaniach podľa (→) nariadenia č. 1/20037 – prístup k spisu Komisie (hoci je obmedzené v porovnaní so stranami, ktoré sú predmetom vyšetrovania). Neformálne sťažnosti (ak sťažovateľ odmietne zverejnenie informácií, ktoré poskytuje) alebo anonymné sťažnosti môžu viesť Komisiu k otvoreniu prípadu, ale sťažovateľovi neposkytujú žiadne práva.

Stratené náklady

Stratené náklady sú (→) fixné náklady, ktoré už vznikli a nemožno ich získať späť. Vznikajú, pretože niektoré činnosti vyžadujú špecializované aktíva, ktoré nemôžu byť okamžite prevedené na iné typy použitia. Nepriame trhy pre tieto aktíva sú preto obmedzené. Príkladmi stratených nákladov sú investície do zariadení, ktoré môžu

Formátované: Zviazať s nasledujúcim

vyrábať len určitý výrobok, vývoj výrobkov pre konkrétnych zákazníkov, výdavky na reklamu a výdavky na výskum a vývoj.

Striktne obmedzenia

Obmedzenia hospodárskej súťaže dohodami alebo obchodnými praktikami, ktoré väčšina jurisdikcií považuje za veľmi vážne a obvyčajne neprinášajúce blahodárny efekt. Preto takmer vždy porušujú právo hospodárskej súťaže. Podľa práva EÚ najtypickejšími príkladmi na horizontálnej úrovni sú dohody medzi konkurentmi, ktoré určujú ceny, rozdeľujú trhy alebo obmedzujú množstvá výrobkov alebo služieb, ktoré majú byť vyrobené, kúpené alebo dodané. Príkladmi striktných obmedzení vo vertikálnych vzťahoch (t. j. medzi podnikmi, pôsobiacimi na rôznych úrovniach výrobného alebo distribučného reťazca) sú (→) zachovanie pôvodnej ceny pri ďalšom predaji a niektoré teritoriálne obmedzenia. Ustanovenia dohody, ktorá obsahuje tieto obmedzenia, sú uvádzané aj ako "čierne doložky" a bránia použitiu skupinovej výnimky v prípade príslušnej dohody. Okrem toho dohody, obsahujúce "čierne doložky", môžu získať výnimku len na základe individuálneho posúdenia.

→ Skupinová výnimka, Individuálna výnimka

Suspenzia koncentrácie

Koncentrácia v rozsahu spoločenstva podľa článku 1 Nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Nariadenie ES o fúziách), alebo ktorú bude posudzovať Komisia podľa článku 4 odsek 5 tohto Nariadenia, sa nevykoná pred jej oznámením alebo kým nie je vyhlásená za zlučiteľnú so spoločným trhom rozhodnutím podľa článku 6 odsek 1 písmeno b), článku 8 odsek 1 alebo článku 8 odsek 2, alebo na základe predpokladu podľa článku 10 odsek 6 tohto nariadenia.

Rovnaký princíp platí aj v slovenskom práve. Podnikateľ nesmie vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z koncentrácie až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o nej.

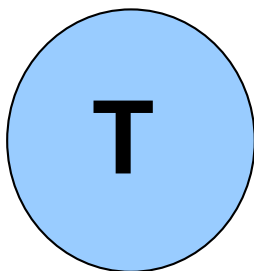
Toto ustanovenie preventívne zakazuje implementovať všetky koncentrácie, teda aj také, ktoré budú súťažným orgánom povolené. Jeho cieľom je zabrániť implementácii takých koncentrácií, u ktorých existuje dôvod na zákaz a pokiaľ by ich podnikatelia implementovali, mohlo by to spôsobiť nezvratné zmeny v štruktúre trhu. Podnikatelia môžu súťažný orgán požiadať o udelenie výnimky z tohto zákazu.

Bližšie pozri: článok 7 Nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Nariadenie ES o fúziách), § 10 ods. 14 a nasl. zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

Súťaž v rámci jednej značky

Hospodárska súťaž medzi distribútormi alebo maloobchodníkmi, predávajúcimi výrobok rovnakej značky, na základe cenových alebo necenových podmienok. Napríklad pár džínsov značky Levi's môže byť predaný za nižšiu cenu v obchode s partiovým tovarom než v obchodnom dome, ale často bez služieb zvyšujúcich pohodlie, ktoré poskytuje obchodný dom.

← → Súťaž medzi značkami



Tajná dohoda (uchádzačov o zákazku)

Zvláštna forma koordinácie medzi firmami, ktorá môže negatívne ovplyvniť výsledok procesu predaja alebo kúpy, v ktorom sú predkladané ponuky. Napríklad firmy sa môžu vopred dohodnúť na svojich ponukách, pričom rozhodnú, ktorá firma predloží najnižšiu ponuku. Alebo sa môžu dohodnúť, že nepredložia ponuku alebo že budú striedať svoje ponuky podľa počtu alebo hodnoty zmlúv.

Test ekonomickej continuity

Test ekonomickej continuity umožňuje prenos zodpovednosti za porušenie súťažných pravidiel v prípadoch zániku spoločnosti, ktorá sa porušenia dopustila, na jej nástupnícku spoločnosť. Protisúťažné konanie jednej spoločnosti môže byť prisúdené a sankcia uložená nástupníckej spoločnosti, ktorá od zaniknutej spoločnosti nadobudla hmotné a osobné zložky podnikania, pokračuje v ekonomických aktivitách zaniknutej spoločnosti, pokračuje v účasti na hospodárskej súťaži na danom trhu a ovplyvňuje jeho fungovanie. V prípade protiprávneho konania predchodcu totiž na nástupnícku spoločnosť môže prejsť i prospech z dovtedajšej činnosti tohto súťažiťela, teda i prospech z prípadného protiprávneho konania, čím môže nástupnícka spoločnosť pri vstupe na trh získať nenáležité zvýhodnenie oproti ostatným konkurentom. Z tohto hľadiska nie je ani tak podstatné nástupníctvo v právnom slova zmysle, ale vstup do ekonomických aktivít podnikateľa, t.j. nástupníctvo v ekonomickom slova zmysle.

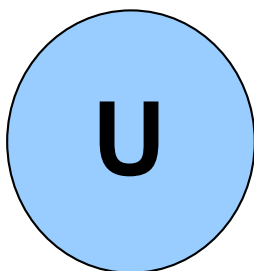
Bližšie pozri: Rozhodnutie ESD vo veci Cooperatieve Vereniging „Suiker unie“ UA (SU) and others v Commission z 16. decembra 1975, spojené prípady 40-48, 50, 54-56, 111,113 a 114-73, Rozhodnutie ESD vo veci Compagnie Royale Asturienne des Mines SA and Rheinzink GmbH v Commission z 28. marca 1984, spojené prípady 29/83 a 30/83, Rozhodnutie ESD vo veci Anic Partecipazioni SpA z 8. júla 1999, C-4992 P, Rozhodnutie ESD vo veci Aalborg Portland A/S z 7. januára 2004, spojené prípady C-204/00 P, C-211/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P)

Trhová sila

Sila firmy na konkrétnom trhu. Podľa základnej ekonomickej definície trhová sila je schopnosť firiem stanoviť cenu, prevyšujúcu marginálne náklady, a vďaka tomu dosiahnuť zisk. V analýze hospodárskej súťaže trhová sila sa určuje pomocou štruktúrálnej analýzy trhu, najmä výpočtu (→) trhových podielov, čo vyžaduje preskúmanie prítomnosti iných výrobcov rovnakých alebo zameniteľných výrobkov (→ *Zameniteľnosť*). Posúdenie trhovej sily musí zahŕňať aj posúdenie prekážok vstupu alebo rastu (→ *Prekážky vstupu*) a miery inovácie. Okrem toho môže byť spojené s kvalitatívnymi kritériami, ako sú finančné zdroje, vertikálna integrácia alebo sortiment výrobkov príslušného podniku.

Trhový podiel

Meranie relatívnej veľkosti firmy v určitom odvetví alebo na určitom trhu podľa jeho podielu na celkovom objeme, tržbách alebo kapacite. Medzi často uvádzané podnikateľské ciele firiem patrí okrem zisku aj zvýšenie trhového podielu. Dôvodom je, že trhový podiel, úspory z veľkovýroby a zisky bývajú v trhových ekonomikách navzájom prepojené v pozitívnom zmysle. V analýze politiky hospodárskej súťaže trhové podiely sú dôležitým ukazovateľom existencie trhovej sily. V tejto súvislosti by sme nemali pozerieť len na absolútnu úroveň trhového podielu, ale aj na relatívnu úroveň trhového podielu vo vzťahu ku konkurentom. Ani firmy s veľkými trhovými podielmi však nemusia vlastniť trhovú silu, napríklad v prípadoch, keď príslušné prekážky vstupu na trhu (→ *Prekážky vstupu*) sú veľmi malé a hrozba vstupu bráni použitiu trhovej sily.



Účinky prelievania

Vedľajšie účinky dohody alebo zlučenia medzi dvoma alebo viacerými firmami, ktoré ovplyvňujú hospodársku súťaž medzi nimi na inom relevantnom trhu, ako je trh, na ktorý sa vzťahuje príslušná dohoda alebo príslušné zlučenie. Účinky prelievania sú uvedené v článku 2(4) nariadenia o zlučovaní, ktoré sa zaoberá vytvorením spoločného podniku, majúceho za cieľ alebo účel koordináciu konkurenčného správania podnikov, ktoré zostávajú nezávislé. V tomto prípade Komisia posúdi túto koordináciu, pričom vezme do úvahy aj skutočnosť, či dve alebo viacero materských spoločností si do veľkej miery ponechávajú činnosť na trhu, ktorý sa nachádza pod (→ *Dolný trh*) alebo nad (→ *Horný trh*) trhom spoločného podniku, alebo na susednom trhu, ktorý je úzko spojený s týmto trhom.

Účinok na obchod medzi členským štátmi

Nevyhnutná podmienka pre uplatňovanie protimonopolných predpisov EÚ. Články 81 a 82 Zmluvy o ES sú použiteľné, len ak môžu mať priamy alebo nepriamy, skutočný alebo možný vplyv na tok obchodných transakcií alebo spôsob obchodovania aspoň medzi dvoma členskými štátmi EÚ. Účinok na obchod existuje najmä v prípade rozdelenia národných trhov alebo ovplyvňovania štruktúry hospodárskej súťaže na spoločnom trhu. Protisúťažné dohody alebo správanie, ktoré nemajú účinok na obchod, preto nepatria do rozsahu pravidiel hospodárskej súťaže EÚ a môže sa nimi zaoberať len národná legislatíva.

Nariadenie o zlučovaní naopak platí, ak koncentrácia má komunitárny rozmer, definovaný na základe (→) limitov obrátu.

Účinok siete

Účinky siete vznikajú, keď výrobok je cennejší pre užívateľa, tým viac užívateľov prijíma rovnaký výrobok alebo porovnateľné výrobky. Ekonomovia nazývajú tento jav externosťou siete, pretože ak sa k sieti existujúcich spotrebiteľov pripoja ďalší spotrebitelia, majú pozitívny „externý“ dopad na spotrebiteľov, ktorí už sú súčasťou siete.

Úspory z veľkovýroby

Úspory z veľkovýroby vznikajú, keď firmy dosiahnu úspory jednicových nákladov výrobou väčšieho množstva určitého výrobku alebo služby (t. j. keď priemerné náklady sa znížia súčasne so zvýšením objemu výroby). Tieto účinky vznikajú, keď je možné rozložiť fixné náklady na vyšší objem výroby. Príkladmi úspor z veľkovýroby sú väčšie nákladné vozidlo, ktoré prepraví viac, no vyžaduje len jedného šoféra, alebo väčší závod, ktorý nevyžaduje skladovanie väčšieho množstva náhradných dielov ako menší závod.

Úspory zo sortimentu

Úspory zo sortimentu vznikajú, keď firmy dosiahnu úspory nákladov zvýšením rozmanitosti tovarov a služieb, ktoré vyrábajú (spoločná výroba). Tieto účinky vznikajú, keď je možné spoločne používať komponenty a používať rovnaké priestory a zamestnancov pre výrobu niekoľkých výrobkov. Napríklad banka môže predávať maloobchodné poisťné produkty vo svojich miestnych pobočkách, aby rozložila fixné náklady (napr. nájomné za kancelárie) na väčší počet výrobkov.

Usvedčujúci dôkaz

Usvedčujúci dôkaz predstavuje presvedčivý, samostatný dôkaz priamo súvisiaci s vyšetrovanými okolnosťami kartelu. Má vyššiu hodnotu ako dôkaz, ktorý s prešetrovanými okolnosťami súvisí len nepriamo. Usvedčujúci dôkaz nie je potrebné podporiť inými dôkazmi, na rozdiel napr. od vyhlásení spoločností (corporate statements), ktoré, pokiaľ nie sú podopreté inými dôkazmi a ostatní členovia kartelu rovnako predložia takéto vyhlásenia protirečiacie vyhláseniu podniku, nemôžu predstavovať jednoznačný usvedčujúci dôkaz. Význam usvedčujúceho dôkazu priamo súvisí s posúdením, či podnik, ktorý ho predloží, môže získať zníženie pokuty podľa bodu 26. Oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch.

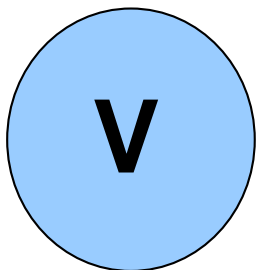
Bližšie pozri: Oznámenie Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch 2006/C 298/11

Vhodné dať krížový odkaz na heslá: Oznámenie Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch 2006/C 298/11, Leniency Programme (Program zhovievavosti), Corporate Statements (Vyhlásenia spoločností)

Uzatvorenie trhu (vylúčenie z trhu)

Strategické správanie firmy alebo skupiny firiem, ktorého cieľom je obmedziť možnosti prístupu na trh možných konkurentov (→) smerom nahor alebo (→) smerom nadol. Vylúčenie môže mať rôzne formy, od absolútneho odmietnutia rokovania po subtilnejšie formy diskriminácie, napr. zhoršenie kvality prístupu. Firma môže napríklad získať prednostné právo na kúpu dôležitých zdrojov dodávok surovín a/alebo distribučných kanálov prostredníctvom zmlúv o exkluzivite, a tým spôsobiť vylúčenie konkurentov.

→ *Prekážky vstupu*



Variabilné náklady

Náklady, ktoré sa menia s veľkosťou výroby. Príkladmi sú náklady na materiál a energie, používané vo výrobnom procese.

Veľkoobchodník

Sprostredkovateľ v distribučnom reťazci, ktorý kupuje výrobok vo veľkom množstve od výrobcu a predáva ho v menších množstvách distribútorom alebo maloobchodníkom.

Verejný podnik

Podnik, nad ktorým verejné orgány priamo alebo nepriamo vykonávajú dominantný vplyv z titulu svojich vlastníckych práv, finančnej účasti alebo predpisov, ktorými sa riadi. Dominantný vplyv verejných orgánov sa predpokladá najmä v prípade, že: a) vlastní väčšiu časť upísaného kapitálu podniku, b) kontrolujú väčšinu hlasov, spojených s vydanými akciami podniku, alebo c) môžu vymenovať viac ako polovicu členov administratívneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu podniku.

Formátované: Zviazať s nasledujúcim

Vertikálna dohoda

Dohoda uzatvorená alebo zosúladený postup dohodnutý medzi dvoma alebo viacerými podnikmi, z ktorých každý pôsobí, pre účely dohody, na inej úrovni výrobného alebo distribučného reťazca, týkajúci sa podmienok, za ktorých strany môžu kupovať, predávať alebo ďalej predávať určité výrobky alebo služby.

(Pozri tzv. "vertikálne smernice": oznámenie Komisie – smernice o vertikálnych obmedzeniach (Ú. v. ES C 291, 13.10.2000, s. 1).)

Vyčerpanie

Práva duševného vlastníctva (PDV), napríklad patenty a obchodné značky, poskytujú autorovi určité výhradné práva na využitie jeho práce, napr. vo výrobe a v obchode. V rámci EÚ však výhradné právo nemôže byť použité na umelé rozdelenie spoločného trhu podľa národných hraníc. Preto držiteľ PDV v členskom štáte nemôže namietat' proti dovozu výrobku, chráneného PDV, do tohto členského štátu, ak tento výrobok už bol uvedený na trh v inom členskom štáte držiteľom alebo s jeho súhlasom. V tomto rozsahu PDV držiteľa je považované za vyčerpané. Princíp vyčerpania neplatí pre výrobky, uvedené na trh v tretích krajinách.

→ Právo duševného vlastníctva

Vyhlásenia spoločností

Pisomné alebo, so súhlasom Komisie, ústne dobrovoľné vyhlásenie podniku urobené na účely získania výhody oslobodenia od pokuty v kartelovom prípade v zmysle Oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch (2006/C 298/11), v ktorom samotný podnik alebo niekto v jeho mene oboznámi Komisiu so svojimi vedomosťami o karteli a so svojou účasťou v ňom. Vyhlásenie sa má zakladať na všetkých informáciách dostupných podniku v čase podania žiadosti o oslobodenie od pokuty, musí obsahovať informácie o dotknutom produktovom a geografickom relevantnom trhu, a predovšetkým, presnom spôsobe fungovania kartelu, jeho trvaní a účastníkoch. Vyhlásenie spoločností požíva, v dôsledku svojej dôkaznej hodnoty a z toho plynúcich rizík pre podnik v prípade ich zneužitia, vysoký stupeň ochrany zo strany Komisie, prístup k vyhláseniu spoločností majú na účely práva na obhajobu výlučne adresáti oznámenia o námietkach (statement of objections), musia sa zaviazat', že si nespravujú žiadnu mechanickú ani elektronickú kópiu žiadnych informácií obsiahnutých v takomto vyhlásení spoločností.

Pozri: Bod 9(a) a 31 – 35 Oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch (2006/C 298/11)

Výhradná distribúcia

Distribučný systém, v ktorom spoločnosť poskytne výhradné práva na svoje výrobky alebo služby inej spoločnosti. Najbežnejšími formami sú (→) používanie jednej značky a/alebo práva výhradného územia, pričom jeden distribútor získa právo predávať výrobok dodávateľa na určitom území. Cieľom dodávateľa pri poskytovaní exkluzivity je obyčajne poskytnúť distribútorovi stimuly pre podporu predaja výrobku a poskytovať lepšie služby zákazníkom. Vo väčšine prípadov trhová sila distribútora je obmedzená (→) súťažou medzi značkami.

Vykonávacie nariadenie

Legislatívny akt Komisie, vychádzajúci zo splnomocňujúceho nariadenia Rady, ktoré špecifikuje ustanovenia práva spoločenstva. Príkladmi tejto sekundárnej legislatívy, schválenej Komisiou v oblasti práva hospodárskej súťaže, sú nariadenie Komisie č. 2842/98 o vypočutí účastníkov protimonopolných konaní (Ú. v. ES L 354, 30.12.1998), nariadenie Komisie č. 447/98 o niektorých aspektoch kontrolného postupu pre zlúčenie (Ú. v. ES L 61, 2.3.1998) a rôzne nariadenia o skupinovej výnimke, schválené Komisiou.

Vylučovacia prax

Prax dominantnej spoločnosti, ktorá väčšinou obmedzuje príležitosti konkurentov na základe iných kritérií, ako je hospodárska súťaž podľa zásluh. Príkladom je rozhodnutie spoločnosti, dominujúcej na trhu pre výrobu

určitého výrobku, nedodať výrobok klientovi, pretože je konkurentom, aktívne pôsobiacim na trhu pre distribúciu tohto výrobku.

Výnimka verejného sektora

Judikatúrou súdneho dvora vyprofilované limity jurisdikčného dosahu európskeho súťažného práva pokiaľ ide o článok 81 Zmluvy na situácie, keď štát prostredníctvom štátnych organizácií a iných subjektov pod jeho záštitou uskutočňuje činnosti, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou. Je nutné odlišiť situácie, kedy štát pri týchto činnostiach vykonáva verejnú moc a štátne organizácie resp. iné subjekty následne nespadajú pod článok 81 Zmluvy, od situácií, kedy na rozdiel od toho vykonáva štát prostredníctvom týchto subjektov ekonomickú aktivitu obchodného charakteru ponúkaním tovaru a služieb na trhu, a ktoré sú povinné sa v týchto prípadoch riadiť o. i. i európskym súťažným právom v oblasti dohôd obmedzujúcich súťaž.

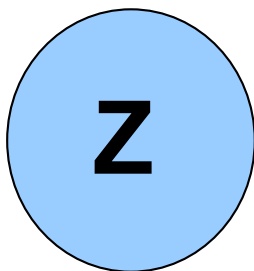
Vyšetrovateľ

Nezávislý úradník, ktorý je poverený organizovaním pojednávania (vyšetrovaní) a zabezpečením ich riadneho priebehu. Vyšetrovateľ tak prispieva k objektívnosti samotného pojednávania, dodržaniu zákonného postupu, rešpektovaniu práv účastníkov na obhajobu a objektívnosti každého následne prijatého rozhodnutia. Úlohou vyšetrovateľa je tiež riešiť spory medzi službami Komisie a zúčastnenými stranami o dôvernosti dokumentov a prístupe k spisu, ktorého sa jedna alebo viacero strán dožaduje, aby mohli pripraviť svoju obhajobu. Vyšetrovateľ podlieha komisárovi so špeciálnou zodpovednosťou za hospodársku súťaž; jeho záverečná správa o prípade hospodárskej súťaže je priložená k rozhodnutiu a uverejnená v Úradnom vestníku. Právomoci vyplývajúce z poverenia vyšetrovateľa sú ustanovené v rozhodnutí Komisie.

(Pozri: rozhodnutie Komisie z 23. mája 2001 o právomociach vyplývajúcich z poverenia vyšetrovateľov v niektorých konaniach, týkajúcich sa hospodárskej súťaže (Ú. v. ES L 162, 19.6.2001, s. 21); pokiaľ ide o rešpektovanie základných práv, najmä práva na vypočutie a práva prístupu k spisu, v kontexte donucovacieho konania Komisie v záležitostiach, týkajúcich sa hospodárskej súťaže, pozri aj články 41 a 48 Charty základných práv Európskej únie (Ú. v. ES C 80, 10.3.2001, s. 1).)

Vzájomné uznávanie

Princíp, uplatňovaný v oblasti medzinárodnej spolupráce v rámci politiky hospodárskej súťaže. Tzv. „negatívnym uznaním“ každá krajina, ktorá je účastníkom dohody o spolupráci, zaručuje, že vezme do úvahy dôležité záujmy ostatných účastníkov dohody pri uplatňovaní svojho práva hospodárskej súťaže. Pozitívnym uznaním krajina môže požiadať ostatných účastníkov dohody, aby prijali potrebné opatrenia v zmysle svojho práva hospodárskej súťaže, s cieľom zabrániť protisúťažnému správaniu na ich území, ktoré ovplyvňuje dôležité záujmy požadujúcej krajiny.



Zachovanie pôvodnej ceny pri ďalšom predaji

Dohody alebo zosúladené postupy medzi dodávateľom a predajcom, ktorých predmetom je priamo alebo nepriamo určiť pevnú alebo minimálnu cenu alebo cenovú úroveň, ktorú predajca zachová pri predaji výrobku/služby svojim zákazníkom. Ustanovenie, ktoré počíta so zachovaním pôvodnej ceny pri ďalšom predaji, bude vo všeobecnosti považované za (→) striktné obmedzenie. V prípade zmluvných ustanovení alebo zosúladených postupov, ktoré priamo určujú predajnú cenu pri ďalšom predaji, ide o nesporné obmedzenie. Zachovanie pôvodnej ceny pri ďalšom predaji však môže byť dosiahnuté aj nepriamymi prostriedkami: napríklad určením distribučnej marže alebo maximálnej výšky zľavy, ktorú distribútor môže poskytnúť z predpísanej úrovne ceny; podmienením zliav dodávateľa alebo úhrady výdavkov na propagáciu z jeho strany zachovávaním danej úrovne cien; alebo hrozbami, výstrahami alebo dokonca sankciami proti predajcovi, ktorý nerešpektuje určitú úroveň cien (napríklad penále, oneskorenie alebo zastavenie dodávok, alebo ukončenie zmlúv).

Záchranné zlúčenie

Pojem záchranné zlúčenie, uvádzaný aj ako "obrana firmy v úpadku", umožňuje Komisii povoliť koncentráciu aj v prípade, že následne dôjde k vzniku alebo upevneniu dominantného postavenia, ak neexistuje príčinná súvislosť medzi koncentráciou a dominantným postavením, to znamená, že zlúčenie nevedie k zhoršeniu konkurenčnej štruktúry trhu. Komisia vypracovala nasledujúce kritériá pre používanie pojmu záchranné zlúčenie: (1) podnik, ktorá má byť kúpený, musí byť "v úpadku" (t. j. v každom prípade bude vytlačený z trhu); (2) neexistuje alternatívny kupec, ktorý by mohol poskytnúť menej protisúťažné riešenie; (3) trhový podiel kupovaného podniku v každom prípade prevezme kupujúci podnik, alebo jeho aktíva nevyhnutne opustia trh, ak nebudú prevzaté iným podnikom. Termín záchranné zlúčenie sa zatiaľ používa len zriedka.

(Pozri: rozhodnutie Komisie zo 14. decembra 1993 v prípade IV/M.308 – *Kali+Salz* (Ú. v. ES L 186, 21.7.1999, s. 38); rozhodnutie Komisie z 11. júla 2001 v prípade COMP/M.2314 – *BASF/Eurodiol/Pantochim*.)

Základné zariadenie

Zariadenie alebo infraštruktúra, ktorá je potrebná pre nadviazanie kontaktu so zákazníkmi a/alebo umožnenie podnikateľskej činnosti konkurentov. Zariadenie je základné, ak je nemožné alebo veľmi ťažké zhotoviť jeho kópiu v dôsledku fyzických, geografických, právnych alebo ekonomických obmedzení. Vezmime si napríklad národnú elektrickú sieť, používanú rôznymi výrobcami elektrickej energie pre dodávky elektriny konečným spotrebiteľom: keďže títo výrobcovia by neprežili, keby si museli vybudovať vlastnú distribučnú sieť, závisia od prístupu k existujúcej infraštruktúre. Odoprenie prístupu k základnému zariadeniu môže byť považované za (→) zneužitie dominantného postavenia subjektom, ktorý ho kontroluje, najmä ak bráni súťaži na (→) dolnom trhu.

Zameniteľnosť

Rozsah, v akom výrobky môžu byť považované za zameniteľné z hľadiska výrobcov alebo spotrebiteľov. Disciplína cenovej politiky firmy pre špecifický výrobok sa zvýši, ak spotrebiteľia majú možnosť kúpiť si iný výrobok, ktorý považujú za rovnocenný, pokiaľ ide o typ, použitie a/alebo cenu (nahradenie na strane dopytu). Ďalšie konkurenčné obmedzenie firmy môže pochádzať od výrobcov iných výrobkov, ktorí sú schopní okamžite prejsť na výrobu príslušného výrobku pri zanedbateľných nákladoch, a ktorí sú ochotní vstúpiť do hospodárskej súťaže na príslušnom trhovom segmente (nahradenie na strane ponuky). Zameniteľnosť výrobkov je dôležitým prvkom pri definovaní relevantného trhu výrobkov (→ *Relevantný trh*).

Záväzky (alebo opravné prostriedky)

Návrh strán na (→) koncentráciu, ktorého cieľom je zmeniť ich pôvodne oznámený projekt v určenej lehote (napríklad rozdelením podniku alebo zbavením sa majetku). Tieto záväzky musia riešiť obavy o hospodársku súťaž, vyslovené Komisiou, a obnoviť hospodársku súťaž na relevantných trhoch výrobkov a na relevantných geografických trhoch. Môžu tvoriť základ pre povolenie oznámenej koncentrácie Komisiou. Komisia môže pripojiť k svojmu schvaľovaciemu rozhodnutiu (→) podmienky a/alebo (→) povinnosti, aby zabezpečila splnenie ponúkaných záväzkov.

Komisia uplatňuje podobný prístup v konaniach, zameraných na schválenie (→ *Negatívny atest*) alebo poskytnutie výnimky oznámeným dohodám (→ *Individuálna výnimka*), ako aj v konaniach, zaoberajúcich sa (→) zneužitím dominantného postavenia.

(Pozri: články 6(2) a 8(2) nariadenia o zlučovaní; oznámenie Komisie o opravných prostriedkoch (Ú. v. ES C 8, 2.3.2001, s.3).)

Záväzky (Commitments)

Ak Komisia zamýšľa prijať rozhodnutie vyžadujúce ukončiť porušovanie článku 81 alebo 82 zmluvy a príslušný podnik sa zaviazá, že splní požiadavky vyjadrené Komisiou v jej predbežnom posúdení, môže Komisia rozhodnutím urobiť takýto záväzok záväzným pre podniky. Rovnaký princíp platí aj v slovenskom práve. Úrad môže konanie vo veci dohody obmedzujúcej súťaž alebo zneužitia dominantného postavenia skončiť rozhodnutím, v ktorom podnikateľovi uloží plniť záväzky, ktoré podnikateľ úradu predložil na účely odstránenia možného obmedzenia súťaže.

Bližšie pozri: článok 9 Nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 z 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 Zmluvy, § 8a zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Zaviazanie alebo záväzný predaj

Obchodný postup, podmieňajúci predaj jedného výrobku kúpou iného výrobku. Ak zaviazanie nie je objektívne odôvodnené charakterom výrobkov alebo ich komerčným použitím, tento postup môže obmedziť hospodársku súťaž. Ekonomická teória hovorí, že firma, ktorá má (→) trhovú silu na jednom trhu (záväzný trh), môže za určitých podmienok byť schopná preniesť toto postavenie na trhu alebo túto dominanciu na iný trh (viazaný trh), vytlačiť konkurentov z tohto druhého trhu a potom zvýšiť ceny nad konkurenčnú úroveň. Z hľadiska analýzy hospodárskej súťaže, hlavným negatívnym účinkom zaviazania na hospodársku súťaž je preto možné (→) uzatvorenie trhu viazaného výrobku. Okrem toho, zaviazanie môže viesť k vyšším cenám za záväzný aj viazaný výrobok.

Zbavenie sa majetku (tiež rozdelenie ako opak zlúčenia)

Rozhodnutie firmy predať časť svojich existujúcich prevádzok, divízií alebo dcérskych spoločností v dôsledku reštrukturalizácie podniku, aby sa mohla sústrediť na určité výrobky alebo trhy. V zmysle práva hospodárskej súťaže ES zbavenie sa majetku môžu ponúknuť firmy aj ako záväzok (→ *Záväzky*) Komisii s cieľom odstrániť obavy o hospodársku súťaž, súvisiace s oznámenou dohodou alebo koncentráciou.

(Pozri: článok 6(2) a 8(2) nariadenia o zlučovaní, ako aj oddiel III(1) oznámenia Komisie o opravných prostriedkoch (Ú. v. ES C 68, 2.3.2001, s.3).)

Zhovievavosť (program)

Všeobecný termín pre úplné alebo čiastočné zníženie pokút, uložených firmám, ktoré spolupracujú s protimonopolnými orgánmi pri vyšetrovaní kartelov.

Existujúci program zhovievavosti Komisie tvorí oznámenie z roku 2002 o imunitě voči pokutám a znížení pokút v prípadoch kartelov, ktoré nahrádza oznámenie z roku 1996 o neuložení alebo znížení pokút v prípadoch kartelov.

(Pozri: Ú. v. ES C 45, 19.2.2002; nové oznámenie je dostupné aj na internetovej stránke GR pre hospodársku súťaž na <http://europa.eu.int/comm/competition/antitrust/leniency>.)

Zmluvy o prevzatí alebo platbe („take or pay contracts“)

Zmluva medzi kupujúcim a predávajúcim, v ktorých kupujúci súhlasí, že kúpi od predávajúceho vopred určené množstvo výrobku za danú cenu za určité obdobie. Bez ohľadu na množstvo, ktoré bude nakoniec potrebné a prevedené, kupujúci je viazaný svojimi záväzkami a musí zaplatiť za celý objem predaja v súlade s dohodnutými zmluvnými podmienkami.

Značná hodnota dôkazov

Stupeň vyžadovanej dôkaznej hodnoty dôkazov poskytnutých žiadateľom na účely zníženia pokuty v kartelovom prípade v zmysle Oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch (2006/C 298/11). Podniky, ktoré odhalili svoju účasť na údajnom karteli ovplyvňujúcom Spoločenstvo, ale nespĺňajú podmienky na úplné oslobodenie od pokuty, môžu mať nárok na zníženie pokuty, ak poskytnú Komisii dôkazy, ktoré predstavujú značnú pridanú hodnotu dôkazov, ktorými Komisia už disponuje. Pojem „pridaná hodnota“ sa týka rozsahu, do ktorého poskytnuté dôkazy svojím charakterom a obšírnosťou posilňujú schopnosť Komisie odhaliť údajný kartel, predložené dôkazy musia uľahčiť dôkazné bremeno Komisie. Pojem „značná“ vyjadruje skutočnosť, že poskytnuté dôkazy by mali byť (i) umožniť Komisii preukázať všetky alebo časť z faktov už Komisii známych, ktoré by však samy o sebe nestačili na preukázanie porušenia článku 81 ods. 1 Zmluvy, alebo by mali (ii) umožniť Komisii zistiť a preukázať fakty, o ktorých ešte Komisia nemá vedomosť.

Zneužitie dominantného postavenia

Protisúťažné podnikateľské praktiky (vrátane nepripustného využívania zákazníkovo alebo vylúčenia konkurentov), ktoré dominantná firma môže používať, aby zachovala alebo zlepšila svoje postavenie na trhu. Právo hospodárskej súťaže zakazuje takéto správanie, pretože poškodzuje korektnú súťaž medzi firmami, využíva zákazníkov a spôsobuje, že dominantný podnik nemusí súťažiť s ostatnými firmami podľa zásluh. Článok 82 Zmluvy o ES uvádza niekoľko príkladov zneužitia, konkrétne určovanie neprimeraných cien, obmedzenie objemu výroby? a ukladanie diskriminačných alebo zbytočných podmienok v jednaní (stykoch) s obchodnými partnermi.

postavenie, Zaväzo → Dominantné vanie

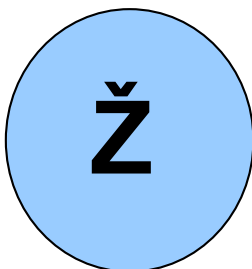
Zosúladený postup

Koordinácia medzi podnikmi, ktoré bez toho, aby dospeli k uzatvoreniu formálnej dohody, vedome nahradili riziká hospodárskej súťaže praktickou spolupracou. Zosúladený postup môže tvoriť priamy alebo nepriamy kontakt medzi firmami, ktorého zámerom alebo účelom je ovplyvniť správanie trhu, alebo informovať o zamýšľanom budúcom správaní konkurentov.

Zrušenie (možnosti skupinovej výnimky)

Možnosť pre Komisiu (alebo v niektorých prípadoch pre národné orgány pre hospodársku súťaž zrušiť možnosť vyňatia spod zákazu článku 81(1) Zmluvy o ES, poskytnutú dohode prostredníctvom (→) nariadenia o skupinovej výnimke. Komisia môže zrušiť možnosť skupinovej výnimky, ak sa domnieva, že špecifické okolnosti, ktoré sú uvedené v príslušnom nariadení o skupinovej výnimke, vyžadujú podrobnejšie preskúmanie možných protisúťažných účinkov dohody.

(Pozri: článok 7 nariadenia Rady č. 19/65/EHS, zmenený a doplnený článkom 1(4) nariadenia Rady (ES) č. 1215/1999 z 10. júna 1999.)



Žaloby o náhradu škody pre porušenie súťažných pravidiel

Žaloby o náhradu škody pre porušovanie súťažných pravidiel, presadzované súkromnými osobami, by mali účinne doplniť systém presadzovania súťažného práva prostredníctvom rozhodovania súťažných orgánov. Ide o dva paralelné systémy, ktoré spoločne odrádzajú od porušovania pravidiel hospodárskej súťaže a vedú k ich dodržiavaniu. Systém presadzovania súťažných pravidiel prostredníctvom žalôb na náhradu škody uznal aj Európsky súdny dvor vo svojich rozhodnutiach, kde uviedol, že každá osoba poškodená v dôsledku porušenia súťažných pravidiel musí mať možnosť účinne uplatniť svoje právo na kompenzáciu. S cieľom zlepšiť právne podmienky poškodených osôb pri uplatňovaní ich práva na náhradu škody vydala Komisia 19. decembra 2005 Zelenú knihu o žalobách o náhradu škody pre porušovanie súťažných pravidiel a 3. apríla 2008 Bielu knihu o žalobách o náhradu škody pre porušovanie súťažných pravidiel.

Bližšie pozri: Zelená kniha o žalobách o náhradu škody pre porušovanie súťažných pravidiel z 19.12.2005, Biela kniha o žalobách o náhradu škody pre porušovanie súťažných pravidiel z 3.04.2008, Rozhodnutie ESD C-453/99 Courage and Crehan, Rozhodnutie ESD C-295-298/04 Manfredi.

Žiadosť o zapísanie do poradia

Jedna z foriem žiadosti o oslobodenie od pokuty zavedená ako nový inštitút v Oznámení Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch (2006/C 298/11) zabezpečujúca dočasnú podmienenú imunitu pre žiadateľa - podnik, kedy si podnik zamýšľajúci požiadať o oslobodenie od pokuty môže dočasne zabezpečiť miesto v poradí uchádzačov o oslobodenie jednoduchým informovaním Komisie o existencii kartelu a svojom úmysle dodatočne poskytnúť ďalšie dôkazy, čím dočasne znemožní, aby Komisia brala do úvahy iných uchádzačov o oslobodenie od pokuty v tom istom kartelovom prípade. Podnik musí byť schopný uviesť skutočnosť, v dôsledku ktorých zatiaľ nemal možnosť získať potrebné dôkazy a rezervuje si preto čas na ich získanie (napr. prebiehajúci interný audit). Žiadosť o zapísanie do poradia nie je možné doplniť hypotetickou žiadosťou.

Index

A

- A/B, formulár A/B 9
- absolútna územná ochrana 4
- aktívne predaje 4
- anglická doložka 4
- atest, negatívny 9

B

- biela doložka 5

C

- cena, zachovanie pôvodnej ceny pri ďalšom predaji 25
- cenová tvorba, dravá 7
- CO, formulár CO 9
- čierna doložka 18
- členské štáty, účinok 27

D

- delegovanie právomocí 5
- "de minimis" 17
- distribúcia, selektívna 23
- distribúcia, výhradná 29
- dohoda o výskume a vývoji (VV) 6
- dohoda, horizontálna 10
- dohoda, o špecializácii 6
- dohoda, o výskume a vývoji 6
- dohoda, vertikálna 28
- dohody, Európske 8
- doktrína účinkov 6
- doktrína, účinky doktríny 6
- dolný trh 27
- doložka, anglická 4
- doložka, biela 5
- doložka, čierna 18
- dominantné postavenie 7
- dominantné postavenie, zneužitie 7
- dovoz, paralelný obchod 18
- dravá cenová tvorba 7
- duopol 7

E

EEA 8
ekonomického záujmu 24
ekonomický záujem, služby 24
ESA 8
Európske dohody 8
exteritorialita 8

F

fixné náklady 9
formálne oznámenie 9
formulár A/B 9
formulár CO 9
franchising 9

H

Herfindahlov a Hirschmannov index 10
horizontálna dohoda 10
horný trh 27
hospodárska súťaž 10

I

ICN 14
index HHI 10
individuálna výnimka 11
inkasná spoločnosť 11

K

kartel 11
know-how 11
kolúzia 12
konanie o porušení zákona 17
koncentrácia 6, 24, 27
konkurencia, možná 20
konkurenčná doložka 12
konkurenčná sieť (ICN), 14
konkurent, možný 20
konkurent, skutočný 24
kontrola, spoločná 25
kontrolný postup pre zlučovanie 12
konzorcium 13

L

limit obratu 13

list podľa článku 11 14

list podľa článku 6 13

M

maloobchodník 14

marginálne náklady 14

Medzinárodná konkurenčná sieť 14

medzinárodná spolupráca 14

"minimis", 14

monopol 15

možná konkurencia 20

možnosti skupinovej výnimky 24

možný konkurent 20

N

nábehové náklady 15

náklady, fixné 27

náklady, marginálne 14

náklady, nábehové 15

náklady, stratené 25

náklady, variabilné 28

námietky (SO), oznámenie o námietkach 17

nariadenie č. 17 15

nariadenie, splnomocňujúce 24

nariadenie, vykonávacie 24

negatívny atest 15

nekonkurovať, povinnosť nekonkurovať 20, 21

neplatnosť 16

notifikácia 16

O

obchod (paralelný dovoz) 18

obchod medzi členskými štátmi 27

obmedzenia, podporné 19

obmedzenia, striktné 25

obrana firmy v úpadku 16, 30

obrat, limit obratu 12, 13

oddelenie 16

odporúčací list 15

ochrana, absolútna územná 4

oligopol 16

opatrenia, predbežné 21

opatrenie štátu 21, 22

opravné prostriedky 17, 31
opravné prostriedky, záväzky alebo opravné prostriedky 31
oznámenie "Carlsberg" 8
oznámenie "Carlsberg" 8
oznámenie "de minimis" 17
oznámenie Komisie 17
oznámenie o námietkach (SO) 17
oznámenie podľa článku 19 (3) 18
oznámenie, formálne 9

P

paralelný obchod (paralelné dovozy) 18
paralelný dovoz 18
parazitovanie 18
pasívne predaje 18
platba, pravidelná platba penále 21
podiel, trhový 26
podmienky 6, 19
podnik 19
podnik, spoločný 17, 25
podnik, verejný 17
podporné obmedzenia 19
pokuta 19
Poradný výbor 19
postavenie, dominantné 7, 23, 31
postavenie, zneužitie dominantného postavenia 7
postup AKZO 19
postup nenamietania 20
postup, kontrolný postup pre zlučovanie 12
postup, zosúladený 28
používanie jednej značky 20
povinnosť nekonkurovať 20, 21
povinnosti 9, 19
pravidelná platba penále 21
právo (PDV) 21
právo duševného vlastníctva 21
právomoci, delegovanie právomocí 5
prax, vylučovacia 25
predaj, zaviazanie alebo záväzný predaj 31
predaje, aktívne 4
predaje, pasívne 18
predbežné opatrenia 21

prejednávane 22
prekážky vstupu 22
prelievanie, účinky prelievania 27
prístup k spisu Komisie 29
program zhody 22
protitrustová /legislatíva/ 22

R

relevantný trh 23

S

selektívna distribúcia 23
sieť ICN 14
sila kupujúceho 24
sila, trhová 26
skupinová výnimka (nariadenie o skupinovej výnimke) 24
skupinová výnimka, zrušenie 32
skutočný konkurent 24
služby všeobecného ekonomického záujmu 24
smernice 24, 28
sortiment, úspory zo sortimentu 27
spis Komisie, prístup k spisu Komisie 29
spis, prístup k spisu Komisie 29
splnomocňujúce nariadenie 29
spoločná kontrola 25
spoločnosť, inkasná 11
spoločný podnik 25
spolupráca, medzinárodná 14
správca 25
sťažnosť 25
stratené náklady 25
striktné obmedzenia 25
súťaž medzi značkami 4
súťaž v rámci jednej značky 23
špecializácia, dohoda o špecializácii 6

T

trh, dolný 27
trh, horný 27
trh, relevantný 23
trhová sila 26
trhový podiel 26

U

účinky prelievania	27
účinnok na obchod medzi členskými štátmi	27
účinnok siete	27
úspory z veľkovýroby	27
úspory zo sortimentu	27
ustanovenie o nekonkurovaní	23
uzatvorenie trhu	28
územná ochrana, absolútna	4
uznávanie	29

V

variabilné náklady	28
veľkoobchodník	24
veľkovýroba, úspory z veľkovýroby	27
verejný podnik	28
vertikálna dohoda	28
vlastnícke právo (DVP)	21
všeobecný ekonomický záujem	24
výbor, poradný	19
vyčerpanie	29
výhradná distribúcia	29
vykonávacie nariadenie	29
vylučovacia prax	29
výnimka (nariadenie o výnimke), skupinová	24
výnimka, individuálna	11
výnimka, zrušenie možnosti skupinovej výnimky	32
vyšetrovateľ	29

Z

zachovanie predajnej ceny	30
záchranné zlúčenie	30
základné zariadenie	30
zameniteľnosť	31
zariadenie, základné	30
záujem, služby všeobecného záujmu	24
záväzky (alebo opravné prostriedky)	17, 31
záväzný predaj, zaviazanie alebo záväzný predaj	31
zbavenie sa majetku	31
zhovievavosť, program zhovievavosti	31
zlúčenie, záchranné	30
zmanipulovanie ponúk	11

zmluvy o prevzatí alebo platbe	35
zmluvy o prevzatí alebo zaplacení	32
zmluvy o zaplacení	32
zneužitie dominantného postavenia	7
zosúladený postup	28
zrušenie možnosti skupinovej výnimky	32

Európska komisia

Slovník termínov používaných v politike hospodárskej súťaže EÚ – protitrustová legislatíva a kontrola koncentrácií

Luxemburg: Úrad pre úradné publikácie Európskych spoločenstiev

2002 – 53 strán – 15 x 25 cm

ISBN 92-894-3951-3

Predaj

<http://eur-op.eu.int/general/en/s-ad.htm>

(krajina, spoločnosť, jej adresa a kontaktné údaje – pozn. prekl.)